

Ikt. sz.: TAB-41/5-2/2018.

TAB-2/2018. sz. ülés
(TAB-2/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Törvényalkotási bizottságának**
2018. június 14-én, csütörtökön 9 óra 40 perckor
az Országház főemelet 58. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	6
<i>Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása címmel benyújtott T/332. számú javaslat (A bizottság eljárása a HHSZ 46. §-a alapján)</i>	6
<i>Hozzászólások és határozathozatalok</i>	7
<i>Egyes törvényeknek a jogellenes bevándorlás elleni intézkedésekkel kapcsolatos módosításáról szóló T/333. számú törvényjavaslat (A bizottság eljárása a HHSZ 46. §-a alapján)</i>	32
<i>Hozzászólás és határozathozatalok</i>	32
<i>Az ülés berekesztése</i>	33

Napirendi javaslat

1. Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása címmel benyújtott javaslat (T/332. szám)
(A bizottság eljárása a HHSZ 46. §-a alapján)
(Megjegyzés: Az indítványt a bizottság akkor tárgyalja, ha részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslat benyújtására kerül sor és az előterjesztő a HHSZ 46. § (1) bekezdés c) pontja szerinti előterjesztői tájékoztatót nyújt be vagy a bizottság eljárásának HHSZ 46. § (4) bekezdése szerinti kezdeményezésére kerül sor.)
2. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló törvényjavaslat (T/335. szám)
(A bizottság eljárása a HHSZ 46. §-a alapján)
(Megjegyzés: Az indítványt a bizottság akkor tárgyalja, ha részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslat benyújtására kerül sor és az előterjesztő a HHSZ 46. § (1) bekezdés c) pontja szerinti előterjesztői tájékoztatót nyújt be vagy a bizottság eljárásának HHSZ 46. § (4) bekezdése szerinti kezdeményezésére kerül sor.)
3. Egyes törvényeknek a jogellenes bevándorlás elleni intézkedésekkel kapcsolatos módosításáról szóló törvényjavaslat (T/333. szám)
(A bizottság eljárása a HHSZ 46. §-a alapján)
(Megjegyzés: Az indítványt a bizottság akkor tárgyalja, ha részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslat benyújtására kerül sor és az előterjesztő a HHSZ 46. § (1) bekezdés c) pontja szerinti előterjesztői tájékoztatót nyújt be vagy a bizottság eljárásának HHSZ 46. § (4) bekezdése szerinti kezdeményezésére kerül sor.)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Hende Csaba (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Bajkai István (Fidesz), a bizottság alelnöke
Balla György (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Salacz László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Vécsey László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Hegedűs Lorántné (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Harangozó Tamás (MSZP), a bizottság alelnöke
B. Nagy László (Fidesz)
Bóna Zoltán (Fidesz)
Dunai Mónika (Fidesz)
Farkas Flórián (Fidesz)
Dr. Fazekas Sándor (Fidesz)
Hadházy Sándor (Fidesz)
Herczeg Tamás (Fidesz)
Horváth László (Fidesz)
Mátrai Márta (Fidesz)
Nyitrai Zsolt (Fidesz)
Ovádi Péter (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz)
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)
Dr. Fülöp Erik (Jobbik)
Jakab Péter (Jobbik)
Potocskáné Kőrösi Anita (Jobbik)
Szilágyi György (Jobbik)
Hiszékeny Dezső (MSZP)
Dr. Varga László (MSZP)
Arató Gergely (DK)
Hajdu László (DK)
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)
Burány Sándor (Párbeszéd)

Helyettesítési megbízást adott:

Balla György (Fidesz) távozása után Hende Csabának (Fidesz)
Bartos Mónika (Fidesz) B. Nagy Lászlónak (Fidesz)
Dr. Fazekas Sándor (Fidesz) távozása után Bóna Zoltánnak (Fidesz)
Hirt Ferenc (Fidesz) dr. Fazekas Sándornak (Fidesz)
Horváth László (Fidesz) megérkezéséig Nyitrai Zsoltnak (Fidesz)
Jakab István (Fidesz) Hadházy Sándornak (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) megérkezéséig Vécsey Lászlónak (Fidesz)
Dr. Szűcs Lajos (Fidesz) Ovádi Péternek (Fidesz)
Dr. Aradszki András (KDNP) Farkas Flóriánnak (Fidesz)
Dr. Vejkey Imre (KDNP) Dunai Mónikának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Tóth Zita
Dr. Pór-Zselinszky Eszter
Horváth-Babos Tímea

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Völner Pál államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)
Dr. Felkai László közigazgatási államtitkár (Belügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 40 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

HENDE CSABA (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Törvényalkotási Bizottság! Jó napot kívánok! Az ülést megnyitom. Bejelentem és tájékoztatom a bizottságot, hogy az Országgyűlés bizottságunk tagjává választotta Héjj Dávid Ádámot, a Fidesz képviselőjét, valamint dr. Fazekas Sándor miniszter urat, szintén a Fidesz képviselőjét, és Potocskané Kőrösi Anitát a Jobbik színeiben. Köszöntöm az új tagokat. Jó munkát és katonaszívem minden melegével erőt, egészséget kívánok nekik!

Tagcserék is történtek: Nacsa Lőrinc helyére az Országgyűlés dr. Aradszki András - KDNP - választotta meg, Bangóné Borbély Ildikó helyett pedig dr. Varga Lászlót az MSZP részéről. Nekik is gratulálok, és köszöntöm őket a bizottságban.

Bejelentem továbbá, hogy dr. Fülöp Erik - Jobbik - és Hajdu László - DK - képviselő urak tájékoztatást adtak a velük szemben fennálló összeférhetlenségi ok megszüntetéséről, így immár bizottságunk teljes jogú tagjaiként köszönhetem őket.

Tájékoztatom továbbá a tisztelt bizottságot, hogy a határozati házszabályi rendelkezések 134. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a törvényalkotás és az Országgyűlés működésének nyilvánosságára tekintettel a mai naptól elrendeltem a bizottság számára az ügyrend szerinti határidőben megküldött és tárgyalás alá vont bizottsági saját módosítási szándékoknak a bizottsági jegyzőkönyvhöz csatolását. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a bizottság honlapján eddig is közzétett törvényalkotási bizottsági saját módosítási szándékok most már az irattári anyag részét is képezik majd a jegyzőkönyv mellékleteként, a képviseleti megbízások és a jelenléti ív mellett.

Most pedig ismertetem a helyettesítési rendet: bizottságunk mai ülésén Selmeczi Gabriellát Vécsey László, Horváth Lászlót Nyitrai Zsolt, dr. Vejkey Imrét Dunai Mónika, Hirt Ferencet dr. Fazekas Sándor, dr. Szűcs Lajost Ovádi Péter, Jakab Istvánt Hadházy Sándor, Bartos Mónikát pedig B. Nagy László képviselőtársunk helyettesíti. Ez alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes.

Most a napirend elfogadása következik. A kiküldött napirendi tervezetben 2. napirendi pontként feltüntetett, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló T/335. számú törvényjavaslatához részletes vitát lezáró bizottsági módosító indítvány nem került benyújtásra, és az előterjesztő nem kezdeményezte a bizottság eljárását, ezért ennek a napirendi pontnak a tárgyalására nem kerül sor.

Kérdezem, hogy az ekként módosított és két napirendi pontot tartalmazó javaslattal a bizottság egyetért-e. Kérem, most szavazzanak! (Szavazás.)

Megállapítom, hogy a bizottság 25 igen szavazattal, 3 nem ellenében, tartózkodás nélkül a napirendet elfogadta.

Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása címmel benyújtott T/332. számú javaslat (A bizottság eljárása a HHSZ 46. §-a alapján)

Soron következik T/332. szám alatt a Magyarország Alaptörvényének hetedik módosításáról szóló javaslat. Eljárásunk a határozati házszabály 46. §-a alapján történik. A tárgyalásunk egy 46. § (1) bekezdés c) pont szerinti nyilatkozattal előrehozott tárgyalás. A javaslat elfogadásához az országgyűlési képviselők kétharmadának igen szavazata szükséges.

Köszöntöm az előterjesztő Igazságügyi Minisztérium képviselőjében Völner Pál államtitkár urat. Egyben tájékoztatom önöket arról, hogy a háttéranyagban található az Igazságügyi bizottság 332/8. sorszám alatti, két pont terjedelmű módosító javaslata, valamint előttünk fekszik a TAB saját módosító javaslata 1. hivatkozási számon a kormánypárti képviselők szándékát tükrözve, 7 pont terjedelemben.

Az előterjesztő úgy nyilatkozott, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatról nem foglal állást. Ugyanakkor kérem az előterjesztő nyilatkozatát a TAB saját módosító javaslatáról. Tessék parancsolni, államtitkár úr!

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Támogatjuk a TAB saját módosító javaslatát.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ennek ismeretében a vitát megnyitom. Az első hozzászóló Harangozó Tamás alelnök úr. Parancsoljon!

Hozzászólások és határozathozatalok

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Tisztelt Bizottság! Először is egy ügyrendi jellegű felvetésem, kérdésem van az előttünk fekvő hetedik alaptörvény-módosításhoz benyújtott kormánypárti javaslattal kapcsolatban. Azt gondolom, teljesen világos, hogy eddig is sok kárt okozott az a jogalkotási módszer, amit az elmúlt években is többek között a Törvényalkotási bizottság vagy leginkább a Törvényalkotási bizottság keretei között kormánypárti többséggel folytattak, amikor bizonyos salátatörvényekbe vagy egyszerű feles törvényekbe az utolsó pillanatban olyan szabályozásokat hoztak be, amik nem voltak részei a benyújtott javaslatnak. A házszabály világosan tiltja, hogy ezt megtegyék, önök általában kormánypárti többségű szavazással ezt mégis megtették.

Ma ott tartunk, hogy önök ugyanezt a módszert kívánják itt a mai napon alkalmazni az Alaptörvény tekintetében. Tegnap este 19 óra 21 perckor kapták meg a képviselők - legalábbis én biztos - a kormánypárti módosító javaslatot, amelynek az egyik pontja olyan szabályt tartalmaz, ami a benyújtott alapjavaslatot egyáltalán nem érinti, és szó sem volt róla. A magyar közvélemény onnan ismerheti a szabályozás tartalmát vagy legalábbis célját, hogy másfél vagy két nappal ezelőtt egy fideszes országgyűlési képviselő tartott egy sajtótájékoztatót. Másfél nappal később önök egy esti, egyébként a nyilvánosság számára nem hozzáférhető módosító javaslatban már az alkotmányba akarják írni ezeket a mondatokat. A mai bizottsági ülésen, gondolom - ismerve önöket -, néhány perc vagy fél-egy óra múlva ezeket már az Alaptörvénybe bele is fogják illeszteni. További módosítási lehetőség innentől kezdve az Országgyűlés részére nem is fog rendelkezésre állni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ez nem politikai kérdés. Ez már szégyene a magyar Országgyűlésnek. A mai házbizottsági ülésen a házelnök véleményét kértem arról, ami most itt zajlik. A házelnök azt mondta a konkrét eset ismerete nélkül - ami szintén elég érdekes, ha a házelnök fideszes képviselőként nem tud arról, hogy önök milyen alaptörvény-módosítást nyújtottak be tegnap este -, hogy elvi élel azt tudja jelezni, hogy eddig sem támogatta és nem tartja helyesnek túlterjeszkedő javaslatok Törvényalkotási bizottság általi elfogadását, az alkotmány tekintetében kifejezetten károsnak tartja. Én azt gondolom, hogy legalább ennek kellene hogy legyen valamilyen hatása legalább a fideszes képviselőkre.

Nézzék, ennyi erővel behozhatták volna az első éjszaka jogát is, de ennyi erővel behozhatták volna azt is, hogy akkor Magyarországon legközelebb 2030-ban lesz országgyűlési választás. A szabályozás tartalma tekintetében teljesen mindegy, hogy önök milyen szabályozást hoznak be úgy, hogy az eredeti javaslat nem tartalmazta, az

Országgyűlés erről vitát nem folytatott, és ne haragudjanak, azt az alkotmányos alapelvet sem az egyetemen nem tanították, sem azóta nem hallottam, hogy egy fideszes országgyűlési képviselő sajtótájékoztatója valami alkotmányos főhatalom lenne. Ha önök két héttel ezelőtt vagy másfél héttel ezelőtt nem tudták, hogy be akarják tiltani az életvitelszerűen utcán tartózkodást, akkor legyenek kedvesek tisztességgel a nyolcadik alaptörvény-módosításukat benyújtani, és azt a Házban a házszabály és a törvények értelmében tisztességgel végigtárgyalni, nem pedig egy éjszaka leple alatt benyújtott javaslattal, mondjuk, körülbelül másfél óra alatt az alkotmányt módosítani. Ez egyébként szégyene magának az Alaptörvénynek is, és azt gondolom, hogy megcsúfolása is az ország elvileg legfontosabb dokumentumának.

A tartalmába nem nagyon szeretnék belemenni a dolognak, de azért azt lássuk be, hogy maga a tartalma is érdekes, hiszen az egyik oldalról megtiltják országosan és minden körülmények között a hajléktalanságot úgymond, a másik oldalról viszont az államnak és az önkormányzatoknak nem írnak elő kötelezettséget, hogy ezekről az emberekről gondoskodjanak, csak törekedni kell rá. Nagyon kíváncsi leszek rá, hogy egy-két év múlva ez egyébként mit fog okozni.

A másik felvetésem pedig, ami alapvetően házszabályszerű, de azt gondolom, hogy majd érdemes lesz valamilyen választ adniük rá, az, hogy a keresztény kultúrát az állam minden szervének innentől kezdve kötelessége lesz; hogy ezt valaki... Mert a TAB-módosítóknak az is nagyon szép, hogy senkinek nem kell a nevére venni, semmilyen nyoma nem lesz annak, hogy ki volt az a képviselő, ki volt az a kormánytag vagy bárki, aki úgy gondolta, hogy az Alaptörvényt módosítja; egy frakció mögé bújva névtelenül lehet ilyen módosításokat benyújtani. De ha úgy tetszik, akkor a „költő mire gondolt” kérdésre valaki válaszoljon már, hogy a keresztény kultúrát kivel szemben kell megvédeni ma Magyarországon. A zsidókkal szemben? A hindukkal szemben? A nem hívókkal szemben? Hogyan kell az állam szerveinek megvédenie a keresztény kultúrát? Mondjuk, egy rendőrnek hogyan kell megvédenie a keresztény kultúrát? Egy titkosszolgának, egy gyámhatósági munkatárnak hogyan kell megvédenie? Keresztény emberként nyilvánvalóan a szabályozás elvi céljával még lehet, hogy az ember egyet is értene, na de ezért nem lehet Alaptörvénybe egy éjszaka alatt beleírni két betűt vagy hármat, mert nem lehet tudni, hogy mit fog okozni, és nem hiszem, hogy önök ma tudnak ezekre a kérdésekre választ adni, hogy ha az Alaptörvénybe általános klauzulaként berakják ezt a szabályt minden állami szervre, az mit fog okozni.

Én első körben ügyrendi javaslatként, ügyrendi kérdésként - vagy egyáltalán - azt kérem, hogy arról legyen szavazás, mint minden normális bizottság minden normális előterjesztéséről, hogy egyáltalán házszabályszerű-e ez a javaslat. És ismét csak idézném a házelnök urat, aki szintén azt mondta, hogy nyilvánvalóan túlterjeszkedő javaslatot, főleg az alkotmányba, nem lehet betenni. Én azt kérem, hogy első körben erről szavazzunk, és ha önök ezt a szabályozást fontosnak tartják, holnap nyújtsák be a nyolcadik alaptörvény-módosításukat, és vitassuk meg, hogy milyen feltételek mellett lehet egyébként akár ezen a dolgon elgondolkodni.

De azt gondolom, hogy ha önök ezt ma itt megint erőből, politikai hatalmukkal visszaélve ezen a bizottságon áttolják, akkor gyakorlatilag elszabadult a pokol; akkor gyakorlatilag önök egy záró módosító javaslattal azt írják át ebben az országban az alkotmányban, amit akarnak, még egyszer mondom, akár azt is, hogy ne legyen választás; nyilván az első éjszaka jogát csak viccből mondtam, de az a helyzet, hölgyeim és uraim, hogy az sem vicc. Ha azt írják bele majd, akkor az lesz. Kérem, hogy erről legyen egy szavazás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kép teljességéért kénytelen vagyok ismertetni néhány ténnyel az alelnök úr felszólalásához kapcsolódóan.

Őn azt mondta, hogy 19 óra 21 perckor kapta meg a módosító javaslatot. Emlékeztetném önt arra, hogy a 2018. május 10-ei alakuló ülésünkön felkértem a képviselőcsoportokat arra, hogy közöljék annak a képviselőnek a nevét, akinek a számára az előzetes javaslatokat a benyújtási határidő lejárta után azonnal, tehát fél ötkor el tudjuk küldeni; azt hiszem, mindenki emlékszik erre a kérésre. Erről a biztonság kedvéért május 14-ei dátummal egy levelet is intéztem többek között önhöz, itt van a kezemben ez a levél. Ezt a levelet ön május 18-án 13 óra 8 perckor elolvasta, megnyitotta a számítógépes nyilvántartás szerint, majd 13 óra 22 perckor ki is törölte ugyanazzal a lendülettel az e-mailt. Továbbá Nikula István szakértő úrnak is elküldtük ezt a levelet, nehogy elsikkadjon, ő már május 17-én olvasta ezt a levelet. Ehhez képest az eltelt egy hónapban az MSZP képviselőcsoportja részéről nem történt bejelentés arra nézve, hogy kinek küldjük meg már az előzetes javaslatot, hogy idejekorán tájékozódni tudjanak.

Ennek ellenére a tegnapi napon, miután a munkatársaim telefonon kapcsolatba léptek - érzékelve azt, hogy valóban szoros az idő - Nikula István szakértő úrral, az önök szakértőjével, akinek szintén feltették azt a kérdést, hogy ugyan mikor jelöli már meg az MSZP azt a képviselőt, mondjuk, netán éppen önt, akinek fél ötkor ki tudjuk küldeni ezeket az anyagokat, ő nem reagált erre a felvetésre, de kérte, hogy küldjük meg neki az anyagot. 17 óra 50-kor az ön szakértője a nyilvántartás tanúsága szerint el is olvasta ezt a javaslatot, és ehhez képest most ön azt mondja, hogy ön 19 óra 21 perckor kapta meg.

Azt javaslom, hogy először is legyenek olyan kedvesek legalább 30 nap elteltével eleget tenni az elnöki kérésnek, és megjelölni azt a személyt, akinek a számára történő kézbesítéssel az egész képviselőcsoport részére a lehető legkorábbi időpontban, ahogy lejár a benyújtási határidő, hogy könnyítsük a munkájukat, hogy több idejük maradjon a felkészülésre, meg tudjuk küldeni az anyagot, illetve beszéljék meg a szakértőjével, aki tegnap 17 óra 50-kor ezt már látta, hogy vajon miért nem tájékoztatta önt; vagy tájékoztatta, és akkor ön nem mond igazat a 19 óra 21 perccel. Mert nyilván a végleges anyagot az egyeztetést követően akkor küldtük ki mindenkinek, az összes bizottsági tag akkor kapta meg, de az előzetes értesítés ilyen módon, bár önök mindent megtettek, hogy ez ne legyen lehetséges, az MSZP irányába is megtörtént. Tehát semmiféle mulasztás a Törvényalkotási bizottság titkárságát nem terheli e tekintetben.

Most pedig folytatjuk a vitát. Megadom a szót Hegedűs Lorántné alelnök asszonynak.

HEGEDŰS LORÁNTNÉ (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Bár mi is osztozunk részben a házszabályra vonatkozó és azt felülíró kérdések tekintetében az MSZP képviselőjének az aggályaiban, de ezen napirendi pont kapcsán, ha szabad, akkor pontról pontra szeretnék véleményt nyilvánítani, és egyben kérem az elnök urat, hogy majd a szavazáskor legyen szíves nem egyben megszavaztatni, hanem ajánlási pontonként haladva.

Az első pont kapcsán azt szeretném tisztelettel először is megkérdezni, hogy mindazonáltal, hogy szerintünk is nagyon fontos a keresztény kultúra védelme, én keresztény emberként az életvitelem egyik központi mozgatórugójának tartom ezt a kérdést, és úgy gondolom, hogy jó lenne, ha mindenki ebben osztozna velünk Magyarországon, tehát az elvével mindenképpen egyetértek, mégis szeretnék egy-két olyan kérdést feltenni, ami a jelenlegi napi gyakorlatunkat is befolyásolja e tekintetben, és szeretnék iránymutatást kérni, hogy akkor ezt pontosan hogyan is kell majd értelmezni.

Például rögtön az Alaptörvény hetedik módosításához benyújtottunk egy olyan módosító indítványt, ami a gyülekezési jogot korlátozná a tekintetben, hogy hitéleti tevékenység idején, tehát csak és kizárólag a hitéleti tevékenység idején egyházi épületek környékén is lehessen a gyülekezési jogot korlátozni. Ezt önök elutasították. Tehát ha a keresztény kultúrát önök védeni akarják, akkor ez egy olyan gyakorlati lehetőség itt és most - és kérem, hogy ezt fontolják meg, mi külön ki fogjuk kérni még szavazásra majd a Ház elé ezt a módosító indítványunkat -, amivel egyszer és mindenkorra a keresztény kultúrát lehetne ilyen módon is védeni. Hadd ne kelljen elsorolnom azokat a rendkívül méltatlan szituációkat, amelyek csak az elmúlt pár évben történtek meg Magyarországon, Budapesten is, amikor sajnos a rendőrségnek nem lévén lehetősége, eszköze a gyülekezési jog ilyen irányú korlátozására, bizony a hitéleti tevékenységet durván meg tudták zavarni bizonyos tiltakozások, felvonulások, és így tovább, tehát minden olyasmi, ami a gyülekezési törvény hatálya alá esik. Tehát nagyon szépen kérném, hogy e tekintetben vizsgálja felül a kormányzó párt a véleményét. És most, ha már benyújtották - ugyan a Házzal részben ellentétesen - ezt a módosító pontjukat, akkor nyúljunk vissza ezen másik módosító indítványhoz, és kapcsoljuk össze azt, ami összetartozik.

A másik pedig egy ugyanilyen kérdés, egy sokkal érzékenyebb probléma, ha lehet így mondanom. A Budapest Pride már most is folyamatban van bizonyos értelemben, mert nem 1 napos, nem is 1 hetes, hanem most már 1 hónapos rendezvénysorozatról van szó. És igen, nagyon sok keresztény ember érzékenységet ez sérti, már csak azért is, mert, mondjuk, bizonyos rendezvények, felvonulások alkalmával durván, kifejezetten provokatív jelleggel egyesek sérteni kívánják a keresztény kultúrát. Szeretném önöket emlékeztetni Pál apostolnak a rómabeliekhez írt levelére, ahol e tekintetben, az életvezetés szempontjából ő nagyon komoly keresztény iránymutatást ad, hogy szerinte mit lehet bűnnek vagy nem bűnnek nevezni. Ha a keresztény kultúra védelme minden szervezetnek, minden állami szervezetnek kötelessége, akkor e tekintetben önöknek korlátozó jelleggel be kéne avatkozni. Sajnálatos módon ezt a korábbi években, noha egyébként eddig is bizonyos értelemben a jogszabályok lehetőséget teremtettek volna erre, nem tették meg. Én ezennel szeretném ezt kezdeményezni, hogy ezen pont tekintetében akkor gondolják felül újra a jogalkalmazásukat.

A 2. pont kapcsán, az otthon védelme tekintetében: ezt mi csak kiemelten üdvözölni tudjuk. Pontosabban az otthont védelemben részesíti... Hol van ez pontosan leírva? Az Alaptörvény hányas pontjáról van szó? (*Hegedűs Lorántné a papírjait lapozgatja.*) Bocsánat... (*Közbeszólások.*) Igen, a 3. pontban van írva, hogy az állam jogi védelemben részesíti az otthont - nagyon nagy szó. Ez azt fogja jelenteni, hogy nyilván önök is fogják támogatni azt az általunk benyújtandó módosító javaslatot, amit már többször megtettünk, és a kormánypártok minden alkalommal lesöpörtek az asztalról, nevezetesen, hogy a kilakoltatási moratóriumot hosszabbítsuk meg, adott esetben az év teljes egészére, tehát a naptári napok mindegyikére terjesszük ezt ki, hiszen ha az otthont jogi védelemben kell részesíteni, akkor számunkra ez ezt is jelenti egyben.

Ugyanakkor, ha a hajléktalanság kapcsán ennyire durván korlátozó intézkedést kíván betenni a kormányzó párt az Alaptörvénybe, tehát az, ami eddig gyakorlatilag csak lehetőségként, feltételes módban megfogalmazva szerepelt az Alaptörvényben, most egy felkiáltójellel tiltássá lesz átminősítve, akkor ugye, a költségvetési törvényben, amit tegnap nyújtottak be, és amelyikben jelenleg még nem szerepel, önök jelentősen meg fogják emelni az önkormányzatoknak nyújtott központi feladatfinanszírozási támogatást, ami a hajléktalanok nappali, valamint kiemelten bentlakásos ellátására

vonatkozik. Mert ez a két dolog ilyen módon függ össze, és szerintünk ez egy különösen is fontos kérdés.

Kétségtelen tény egyébként, hogy különösen Budapest belvárosában ez egy nagyon jelentős probléma; azért azt is hozzátenném mellesleg, elgondolkodtatásképpen, hogy akik Budapesten élnek, laknak, pontosan tudják azt az élethelyzetet, hogy a nyári hónapokra a hajléktalanok a János-hegyre és környékére költöznek ki. Ami közterület? Nem! Ez erdő kategóriában lévő terület, és ott gyakorlatilag remeteként élnek százak, hogy azt ne mondjam, ezrek. Tehát ezzel a probléma nem lesz megoldva, hogy egy olyan jelenséget, amit a magyar állam évek, évtizedek óta nem tud, nem akar - de inkább nem tud - kezelni, most számúzzuk a közterületeinkről. Attól az a probléma még nem fog megszűnni, legfeljebb áthelyeződik egy másik helyre vagy helyszínre.

Tehát még egyszer visszatérve erre a kérdésre, nagyon remélem, hogy a következő napokban már fogjuk látni ezt a költségvetési módosító indítványt a kormánypártok részéről, ami ezt a költségvetési törvényben rendezni kívánja. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha szabad egy nagyon rövid reakciót mondanom. Nem tudom megállni, hogy egy 2002. augusztusi élményemet fel ne idézzem.

Képviselő asszony Pál apostolt meg a rendkívül méltatlan szituációkat emlegette a vallási intézmények, a vallásgyakorlás, illetve a gyülekezési jog kollíziója, esetleges ütközése, egyik jognak a másikkal szembeni, visszaélészerű gyakorlása kapcsán. Jól emlékszem arra a 2002 augusztusában a Szabadság téren megrendezett, mintegy 100 ezer fő részvételével lezajlott tüntetésre, amely során az akkor volt miniszterelnök, Orbán Viktor beszéde alatt A Hazatérés temploma református templom harangjai a beszéd kezdetétől a beszéd végéig - akkor és csak akkor - folyamatosan zúgtak. Azt hiszem, jól ismeri azt a lelkészt, aki ebben az időben rendelkezett a harang működtetéséről. Ezt csak a történeti hűség kedvéért mondtam. Nem tudom, Pál apostol ehhez például mit szólt. (*Hegedűs Lorántné: Majd elmondom!*)

A következő hozzászóló Arató Gergely. Nem sorrendben haladunk, hanem a pártoknak úgy adunk szót, hogy az következik, aki még nem szólt. Arató Gergely következik.

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Szeretnék csatlakozni azokhoz a képviselőtársainkhoz, akik elmondták, hogy ez a módosító javaslat formai értelemben elfogadhatatlan. Olyan dolgokat hoznak be most ebben a törvényalkotási módosítási javaslatban, amiket nem mertek beterjeszteni a plenáris ülés elé; amelyekről nem volt semmifajta egyeztetés vagy előkészítő munka; amelyekről nem lehetett vitát folytatni a szakbizottságokban. Ez teljesen nyilvánvaló módon, azt mondanám, hogy méltatlan az Alaptörvényhez meg az Országgyűléshez. Sajnos az Országgyűlés jelenlegi állapotára jellemző, de a parlamenti demokráciához méltatlan ez az eljárás.

Értjük azt, hogy a kereszténység önöknél most az aktuális politikai termék (*Balla György: Nálunk nem!*), bár azt kell mondanom, hogy nem szolgál erre rá, sokkal jobbat érdemel, mint azt, hogy önök koptassák és öblögessenek vele, hogy a szájukra vegyék. Önök kereszténydemokráciáról beszélnek, de amit önök építenek, az sem nem keresztény, sem nem demokrácia, és ahhoz a keresztény demokráciához sincsen köze, amit immár egy évszázada Európában ennek neveznek.

Önmagában tehát az, hogy most még egy utalást beraknak az Alaptörvénybe ebben az ügyben, tulajdonképpen, azt hiszem, az önök szándéka szerint egyszerűen csak egy politikai trükk, egy újabb kommunikációs hivatkozás. Valójában azonban ez

mégiscsak egy jogszabály, bár az Alaptörvény kapcsán ezt önök már hajlamosak elfelejteni, és simán csak úgy kezelni az alaptörvény-módosításokat, hogy ezeknek jogi hatálya nem nagyon van. Egyszerűen nem tudjuk, hogy jogi értelemben, szigorúan jogi értelemben mit jelent az a fogalom, amire önök hivatkoznak, amit védeni kell. Az alkotmányos identitásnál van egyfajta bizonytalanság, de az egy körülírt, létező fogalom egyébként az uniós jogban és egyáltalán a joggyakorlatban. Azt, hogy a keresztény kultúra alatt mit kell érteni az egyes állami szerveknek, ez nem tudható, nem megmondható. Szeretném kérdezni, hogy innentől kezdve teológust vagy kultúrantropológust fogunk minden tűzoltó mellé rendelni, hogy innen kezdve tudja védeni a keresztény kultúrát, vagy esetleg felállítanak egy olyan hivatalt, amelyik majd meg fogja határozni, hogy a kultúrának mely elemei keresztények, és melyek nem, melyek elfogadottak és melyek üldözendők. Javaslom, hogy ha lesz ilyen, akkor nevezzék inkvizíciónak, ennek már van történelmi gyakorlata.

Ez a fajta megközelítés azonban ennél sokkal súlyosabb következményekkel jár. Az alelnök asszony erre a gondolkodásmódra kiváló példát adott, hiszen innen kezdve ez azt jelenti, vagy azt is jelentheti, hogy a Bibliát vagy egyáltalán a vallási tanításokat elkezdjük jogforrásnak tekinteni, olyan jogforrásnak, amelyik az alkotmányos rend fölött is érvényesíthető, és például alkalmas arra, hogy bizonyos embercsoportok jogait korlátozzuk ezen az alapon, hogy pontos legyenek: önök korlátozzák ezen az alapon. Ez az a fajta logika, amit a vallási fundamentalista államok követnek, Irán vagy éppen az Iszlám Állam. Önök ebbe a logikába, ebbe az irányba indítják el ezzel az alkotmánymódosítással a magyar alkotmányosságot.

Mondanom sem kell, hogy ez a szabály azzal, hogy egy vallás tanításait és kultúráját külön védendővé teszi, teljesen egyértelmű módon ellentmond annak az európai kultúrának, amire önök hivatkoznak, és amelynek a keresztény kulturális gyökereken túl más kulturális hatások vagy éppen a felvilágosodás, az állam és egyház szétválasztása is részei. Álláspontom szerint ellentmond egyébként az Alaptörvény VII. cikkében szereplő lelkiismereti és vallásszabadságnak és az állam és egyház elkülönített működése elvének is.

Ami a hajléktalanokkal kapcsolatos szabályozást illeti: itt ismét van egy elvi probléma, tudniillik az, hogy büntetni rendel, vagy pontosabban nem rendel büntetni, de lehetővé tesz büntetni egy olyan magatartást, amely nem az érintett szándéka szerint, sőt az esetek jó részében az érintett szándéka ellenére van. A szegénység nem bűn, de önök mégis bűnné akarják tenni. Az emberek nem azért hajléktalanok, mert nincsen ennél jobb passziójuk, hanem azért, mert többek között - bár kétségkívül nem csak kizárólag - ez a kormány sem tesz eleget azért, hogy megakadályozza a hajléktalanná válást. Erre szintén alelnök asszony mondott példát: önök nem támogatták sem azt a javaslatot, amelyik a kilakoltatási moratórium fenntartására vonatkozott, sem azt a javaslatot, amelyik a devizahitelek végrehajtásával szemben kezdeményezett intézkedést és védelmet; önök nem tesznek semmit az ellen, hogy az emberek hajléktalanná váljanak, de utána meg akarják tiltani azt, hogy egyáltalán létezzenek valahol. Azt kell mondanom, hogy ha már önök szívesen hivatkoznak a kereszténységre és önmaguk keresztény voltára, akkor javasolnám azt, hogy mélyüljenek el a Biblia néhány részében, például az irgalmas szamaritánus történetében, és kérdezzék meg, hogy ez a magatartás vajon kinek a magatartása. Azt gyanítom, hogy leginkább a levitáé vagy a papé és semmiképpen nem a szamaritánusé.

Azt is tudjuk egyébként, hogy mindez a szabályozás mindamelllett, hogy embertelen és jogsértő, nem is működik, hiszen önök már beleírták az Alaptörvénybe azt, hogy helyi rendelet alapján lehet büntetni a hajléktalanságot, lehet korlátozni a hajléktalanok közterületen való tartózkodását, meghozták ezeket a rendeleteket, és valódi eredménye nincsen. Néhány eljárást lefolytattak, de a hajléktalanok nem tűntek

el a közterületekről; kirónak büntetéseket formálisan, és formálisan harcolnak a hajléktalanság ellen. Én azt gondolom, hogy ha ezt komolyan gondolják, akkor ne az Alaptörvényt módosítsák, hanem tegyenek végre valamit, fogadják el azokat a szakmai és ellenzéki javaslatokat, amelyek valóban a hajléktalanság csökkentésére irányulnak. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Balla György alelnök úré a szó.

BALLA GYÖRGY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én csak az érdemi hozzászólásokra szeretnék reagálni. Egy ilyen hallottunk a háromból, ez Hegedűs Lorántné képviselő asszony hozzászólása volt. De azért azt nem állhatom meg, hogy ne mondjam el azt a véleményemet, hogy egy olyan párt részéről, amelynek fő ideológusa és pártelnöke rendszeresen bérmálkozik, egyáltalán nem meglepő, hogy a keresztény kultúra védelmét egyébként kommunikációs trükknek tartja.

Amit képviselő asszony említett a gyülekezési törvénnyel kapcsolatban és a keresztény kultúra védelmével kapcsolatban, azok szerintem megfontolandó gondolatok, csak az a helyzet, hogy bár én nem vagyok jogász, de igyekszem sok információt magamra szedni, én mindig úgy tudtam, hogy az Alaptörvény nem egy részletes, minden pontra kiterjedő, konkrét szabályozásokat bemutató törvény, hanem az alap, amire építkezünk. Ha az Alaptörvénybe bekerül a keresztény kultúra védelme, na, onnantól kezdve nincsen semmi akadálya annak, hogy sarkalatos törvényekben szabályozzuk esetleg azt a fölvetést is, amit ön javasolt. De annak nem az Alaptörvényben van a helye, az Alaptörvényben annak van a helye, hogy a keresztény kultúra védelemre szorul. Hogy miért, azt csak egy mondattal hadd intézzem el. Aki - és ez Harangozó képviselő úrnak is szól - nem látja, hogy mi történik ma a világon, mi történik ma Európa más részein, annak szerintem teljesen fölösleges, hogy mi hosszasan magyarázzuk. Ezt mindenki pontosan láthatja, aki látni akarja, hogy miért is szorul védelemre ma Európában - azt kell mondjam, sajnós, mert ez egyértelmű kellene hogy legyen, de nem az - a keresztény kultúra védelme. Szeretnénk, ha Magyarországon viszont az lenne. De ha ez bekerül az Alaptörvénybe - márpedig reményeim szerint egyébként bekerül -, akkor, azt gondolom, pontosan az az út nyílik meg, képviselő asszony, hogy tudjunk hozni olyan jogszabályt, ami azokra a visszásságokra ad választ, amiket ön egyébként joggal vet föl. Mert én is azt gondolom, hogy hitélet gyakorlása közben csoportokat megakadályozni, meggátolni abban, hogy ezt tegyék, pusztán azzal, mert a gyülekezési törvény kapcsán erre egyébként eddig nem volt mód, hogy megakadályozzuk, az nem helyes, csak ennek a szabályozásának a helye nem az Alaptörvényben van, mert akkor még kétszáz másikat is be kellene hozni. Az Alaptörvényben annak a szabályozásnak van helye, hogy a keresztény kultúra védelemre szorul, a gyülekezési törvényben pedig annak a szabályozásnak van helye, hogy pontosan ez mit is jelent. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szilágyi György képviselő úrnak adom meg a szót.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Akkor rögtön Balla képviselő úrra reagálnék. Igen, pont azt próbáljuk feszegetni most jelen pillanatban, hogy mi a cél, mi a későbbi cél, mert valóban, abban igaza van, hogy most még csak az Alaptörvénybe emelnénk be ezt a kérdést, és majd utána azok a törvények, amiket önök meg akarnak hozni, hogy érvényesítsék a keresztény kultúra védelmét - arra lennének kíváncsiak igazából most, hogy vajon mi lehet a cél. Hiszen ha önök ebbe a gránitszilárdságú Alaptörvénybe csak beemelik azt, hogy a keresztény kultúrát meg

kell védeni Magyarországon, de ezt nem fogják alátámasztani törvényekkel, akkor olyan, mintha bele sem tettük volna. Pont ez lenne a kérdés. Gondolom, van elképzelésük arról, hogy mik lesznek azok az intézkedések, mik lesznek azok a törvények, amelyeket önök majd be kívánnak nyújtani.

De először igazából a hajléktalankérdésről szeretnék pár szót mondani. Önök az elmúlt nyolc évben ezzel az egyébként súlyos problémával - hiszen valljuk be mindannyian, hogy ez egy súlyos probléma jelen pillanatban, és nagyon sok igazság van abban, hogy vannak a hajléktalantársadalomnak olyan elemei, akik nem a megfelelő módon viselkednek vagy élnek, és ezzel zavarják más emberek életét is -, ezzel a kérdéssel rendeletek és tiltások szintjén foglalkoztak csak, másképpen egyáltalán nem, ez tény. Én egyébként vitatkozom Harangozó képviselő úrral annyiban, hogy szerintem ez egy teljes mértékben előremutató javaslat, hiszen egy valós problémát, amit nem tud a kormány megoldani, egy tollvonással most meg lehet oldani, hiszen egyszerűen betiltjuk a hajléktalanságot. Ugye vannak még ilyen nagyon súlyos problémák ma az országban, mondjuk, az egészségügyben óriási problémák vannak, egyszerűen meg tudjuk oldani akkor az egészségügy problémáit is, mostantól kezdve csak be kell emelni majd az Alaptörvénybe, hogy betegnek lenni tilos ma Magyarországon, és egy pillanat alatt megoldódna az egészségügy problémája. Az oktatásnak is vannak súlyos problémái, vitatkozunk arról, hogy vajon jó-e a jelenlegi oktatáspolitiká, ezt is egy tollvonással meg tudnánk oldani, nem milliárdokat kell költeni arra, hogy minél jobb legyen az oktatás színvonala, hanem egyszerűen be kell tiltani a butaságot ma Magyarországon (*Moraj a teremben. - Balla György: Jaj, de jó lenne! Ez a hozzászólás erről meggyőzőtt!*), és onnantól kezdve az oktatással is minden rendben lesz. Ezért úgy gondolom, hogy ez egy nagyon előremutató gondolkodásmód, hiszen Magyarországon mindenféle problémát egy pillanat alatt meg tudunk majd oldani, egyszerűen csak be kell emelni az Alaptörvénybe, és tiltani kell ezt az adott dolgot. (*Dr. Bajkai István: Ez tényleg egy hasznos dolog lenne! - Balla György: Ez a hozzászólás azt mutatja, hogy ez hasznos dolog lenne!*)

De az a probléma, hogy önök tényleg nem a problémával foglalkoznak, hanem egyszerűen csak egy népszerűség-hajhász kommunikációt folytatnak egy ilyen súlyos kérdésben is. És akkor visszatérek arra, hogy a Jobbik javasolta többször, és javasolni fogjuk most is, be fogjuk majd nyújtani erre újra a törvénymódosító javaslatunkat, hogy hosszabbítsuk meg a kilakoltatási moratóriumot, Magyarországon ne lehessen embereket kilakoltatni a lakásaikból, hiszen ezzel például egy óriási lépést tennénk afelé, hogy minél kevesebb hajléktalan éljen Magyarországon. Aztán foglalkozni kellene azzal az ellátórendszerrel, amely szükséges, hogy ezeket a hajléktalanokat segítse, szükséges, hogy ezeket az embereket megpróbálja visszavezetni a normális társadalmi életbe és segítséget nyújtson nekik. Csak ezekkel a kérdésekkel foglalkozni kellene.

S akkor egypár mondat még a keresztény kultúra védelméről. Szerintem az elég beszédes, hogy amikor Istenről, hitről és vallásról beszélünk, akkor elnök úrnak Orbán Viktor jut az eszébe, és az Orbán Viktort ért sérelmet próbálja meg mondani. De mondom még egyszer, az a kérdés, hogy mi a cél. Az a kérdés, és ezt szeretnénk tudni, hogy vajon milyen iránymutatást fognak kapni az állami szervek tagjai, milyen módon kell megvédeniük a keresztény kultúrát. Úgy néz ki most, hogy ha önök majd adnak iránymutatást ezeknek az embereknek, akkor elképzelhető, hogy önök majd hitéleti kérdésekbe is bele kívánnak szólni. Egyetlenegy példát hadd mondjak! Én római katolikusként vallom, hogy Jézus Krisztus Isten fia. Ha csak a történelmi egyházakat vesszük figyelembe, nem minden történelmi egyház vallja ugyanezt. Önök fogják eldönteni, hogy melyik a helyes? Nagyon fontos kérdéseket kellene önöknek elvileg tisztázni akkor, ha ezt komolyan gondolják.

De aztán felmerül az emberben az a kérdés, hogy vajon a keresztény kultúra védelme nem azt jelentené-e, hogy mi saját magunk, akik keresztényeknek valljuk magunkat, mi mutatunk példát mindenkinek, és védjük azt a kultúrát, védjük azokat az iránymutatásokat, amiket keresztény emberként számunkra kijelölt az Isten. Például mennyire próbáljuk meg betartani a tízparancsolatot? Az elmúlt nyolc év kormányzása után mindenki magába nézhetne és megkérdezhetné saját magától, direkt nem próbálok senkire ránézni, nehogy az legyen, hogy valakire célozgatok, hogy mondjuk, a hetedik parancsolatot, a „Ne lopj!” parancsolatot mennyire tartja be, vagy, mondjuk, mennyire tartják be a nyolcadik parancsolatot, hogy „Ne hazudj!”. Ezeket mindenkinek saját magának kellene a lelkiismeretében helyretenni, és saját magának kellene irányt mutatnia, saját magának kellene példát mutatnia arról, hogy mit jelent a keresztény kultúra védelme, hiszen ebbe is beletartozik az, hogy hogyan fordulunk felebarátaink felé. Betiltjuk egyszerűen azt, hogy a köztereken legyenek, vagy pedig megpróbálunk segíteni nekik? Megpróbáljuk kitiltani azokat az embereket a közteterekről, akiknek nincs lakásuk, de nem tudják elhelyezni sem őket, hiszen az ismét egy hamis kommunikáció, hogy sokkal több férőhely van, mint ahány hajléktalan. Nem, pont fordítva van: sokkal több hajléktalan van, mint amennyi férőhely. Hova fognak menni ezek az emberek? Kilövik őket a Holdra?

Tehát végig kellene gondolni azt, amikor valamit leírnak, valamit a gránitszilárdságú Alaptörvénybe kívánnak beletenni. Szeretnénk tudni, hogy ezeknek a mondatoknak, amelyekkel - még egyszer mondom - teljes mértékben egyetértek, hiszen sokkal jobb országban élnék, ha a keresztény kultúra, az a keresztény szemlélet, amiről általában az emberek beszélnek, jelen lenne az országban, jelen lenne a kormányban, jelen lenne a parlamentben, és jelen lenne a mindennapi életünkben. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm. Selmeczi Gabriella következik.

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország ezer éve a keresztény kultúrkörhöz tartozik. Az, hogy Magyarország a keresztény kultúrkörhöz tartozik, vagy egy nemzet, egy ország a keresztény kultúrkörhöz tartozik, nem egyenlő azzal, hogy valaki vallásos vagy templomba jár. A kettő nem fedi le egymást teljes mértékben.

Miről beszélünk akkor, amikor keresztény kultúráról, keresztény kultúrkörrel beszélünk? Például arról beszélünk, hogy védjük a férfi és a nő egyenjogúságát. Ez egy keresztény kultúrkörbe tartozó alapérték. Aztán például külön törvényekkel érzékenyebben védjük a gyermekeket, az idősebbeket és a nőket. Például a büntető törvénykönyv számos paragrafusa szól arról, hogy erőteljesebben büntetjük azokat, akik a gyengébbek ellen követnek el bűncselekményeket. Vagy például egy keresztény kultúrkörben lévő társadalom védi a férfi és a nő közötti önkéntes alapon létrejött életközösséget, védi az önkéntes alapon létrejött házasságot, és természetesen védi a családot. De nem akarok nagyon messzire menni, csak egy példát hoznék fel egy másik kultúrkörből. Például a keresztény kultúrkör és ezen belül Magyarország és Magyarország törvényei vagy például a gyámhatóságunk nem engedi meg, hogy egy 12 éves kislányt férjhez adjanak. Ezek nagyon fontos értékeink, és most ez az, amit az Alaptörvényben lefektetünk, hogy az állam az intézményein keresztül is mindent megtesz annak érdekében, hogy ezt az értékrendet, ezt a keresztény kultúrát, ezt a kultúrkört védje. Erről szól véleményem szerint ez a mostani alaptörvény-módosítás.

Akkor még egypár mondat a hajléktalankérdéshez, amiről a régi képviselőtársaim is tudják, hogy nem egy friss, nem egy új vita. A Fidesz azt kéri, azt kérte a kormánytól, hogy a most zajló alkotmányozási folyamatban foglalkozzunk újra

azzal, hogy ne lehessen életvitelszerűen közterületen élni, és tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy a hajléktalanságot felszámoljuk. Szemben Szilágyi György képviselőtársammal, én vitatkoznék önnel abban, hogy nem igaz az a tétel, hogy több hely van, mint amennyi életvitelszerűen közterületen tartózkodó hajléktalan. Nyilván ez most nem a kettőnk vitája kell hogy legyen, hanem erre vannak intézmények, hatóságok, amelyek le tudják tenni az asztalra a tényeket, hogy hányféle megoldás van például arra, hogy segítsenek azoknak az embereknek, akik életvitelszerűen közterületeken élnek, illetve hajléktalanok. Ebben a kérdésben egyfelől segíteni kell azoknak az embereknek, akiknek az élete úgy alakult, hogy hajléktalanok vagy a közterületeken élnek, másfelől pedig védeni kell a többi embert is, többek között a gyermekeinket is, amikor a közterületeken tartózkodnak, hogy mégiscsak kulturált formában nézzen ki ez a közterület. Természetesen ilyenkor az ember részleteket nem mond. Nekünk, politikusoknak az a célunk, hogy egyfelől törvényben szabályozzuk, hogy életvitelszerűen nem lehet közterületen tartózkodni, másfelől pedig - és ez nem újdonság - mindent megtesznek az intézményeink annak érdekében, hogy aki segítségre szorul vagy nem tud, mondjuk, mentálisan segítséget kérni, az is megkapja a segítséget, és legyen hol elszállásolni őt. És ami nagyon fontos, hogy aki tud dolgozni, az dolgozhasson. A közmunka intézménye szerintem bizonyított. Nagyon röviden ennyi. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Burány Sándor képviselő úr, Párbeszéd.

BURÁNY SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Először is egyetértek azzal az ügyrendi javaslattal, amely tiltakozik ez ellen a jogalkotási módszer ellen, hogy bármilyen törvényjavaslat esetében, no pláne az alkotmány módosítása esetében megengedhetőnek tartson olyan eljárást, amely túlterjeszkedik az eredetileg benyújtott szövegen.

De nem akarom az ügyrendi vita mögé bújtatni a tartalmi kifogásaimat sem, ugyanis a benyújtott javaslatokkal tartalmi problémáim is vannak. Kezdjük a hajléktalanság kérdésével! Ha a hajléktalanság problémát okoz nekünk, ha csípi a szemünket, az enyémet például nagyon csípi, akkor nem az a megoldás, hogy eltávolítjuk a hajléktalanokat a közterületekről, hanem az a megoldás, hogy megszüntetjük a hajléktalanságot, a hajléktalanság kiváltó okát. Sokkal szimpatikusabb lenne ebből a szempontból számomra egy olyan módosítás, amely nem a hajléktalanok közterületi megjelenését tiltja, hanem a kilakoltatást mint a hajléktalanság egyik okát.

Szeretném megjegyezni, hogy elég furcsa ráadásul annak a pártnak a gyakorlata, most a Fideszről beszélek, amelyik egyik kezével benyújt egy indítványt, hogy a hajléktalanokat távolítsuk el a közterületekről, ugyanakkor a másik kezével, például Kőbányán, a választókerületemben a kilakoltatásokkal, a családok, egyébként kötelezettségüket mindenben teljesítő családok kilakoltatásával pedig közvetlen okozója a hajléktalanság terjedésének, a probléma terjedésének. Tehát ha a hajléktalanság ellen küzdeni akarunk, akkor tiltsuk be a hajléktalanságot kiváltó okokat, például a kilakoltatásokat, vagy tegyünk érdemben a devizahitelek megsegítése érdekében. Mindnyájan tudjuk, hogy attól, mert forintosítottuk piaci árfolyamon a tartozásukat, nagyon sok család számára változatlanul kilátástalan a helyzet, mert ezeket a megnövekedett forint-törlesztőrészeket sem tudják fizetni, ez is az egyik oka a hajléktalanságnak. Ezt szerettem volna a hajléktalanság tárgykörében elmondani.

A másik pedig, hogy én értem, ha Európát féltjük a fundamentalizmus terjedésétől. Értem, ha országunkat féltjük a radikalizálódó, adott esetben

terrorcselekményekig fokozódó radikalizálódást is jelentő vallási mozgalmak terjedésétől, de akkor ezt a részt kell szabályozni, akkor ezt így kell kimondani. Számomra változatlanul - nemcsak eddig, változatlanul - a magyar alkotmány egyik alapértéke a vallásszabadság védelme. Ezt az elvet önök most ezzel az alkotmánymódosítással meg fogják sérteni. Ezzel az alkotmánymódosítással egy vallás egyenlőbb lesz a többi vallásnál. Ez a vallásszabadságot az én megítélésem szerint sérti. És igenis nagyon fontos, hogy majd az úgynevezett sarkalatos törvényekben az alkalmazás tekintetében ezt hogyan fogják tovább fokozni.

Tehát azt gondolom, hogy bármilyen vallás esetében a fundamentalizmus megerősödése, akár a kezdeti lépései is, meggátolandó lépések és ezzel az alkotmánymódosítással önök a keresztény fundamentalizmus irányába tesznek egy nem elhanyagolható lépést azzal, hogy a vallásszabadság és a vallások egyenlőségét egyébként feladva az egyik vallást kiemelik és a többi fölé helyezik. Ezért én azt kérem önöktől, hogy ezt a módosítást ügyrendi és tartalmi okok miatt is utasítsák el, és Magyarországot tartsuk meg a vallásszabadság talaján, és ebben a minőségben természetesen minden további nélkül gátat lehet vetni mindenféle fundamentalizmus terjedésének vagy a fundamentalizmusból levezethető terrorcselekmény terjedésének.

Még egy utolsó megjegyzésem van Selmeczi képviselő asszonyhoz. Pontatlanul ismertette a kereszténység szerepét a férfi és női egyenjogúság szempontjából; épphogy nem következik a kereszténységből a férfi és női egyenjogúság. A férfi és női egyenjogúság ma Magyarországon és Európában azért van, mert szemben bigott vallási irányzatokkal liberális és baloldali mozgalmak ezt kivívták. Szeretném jelezni, hogy a keresztény kultúra jegyében az 1800-as években például a nőknek nem volt még szavazati joguk Magyarországon, és amíg a liberális és baloldali mozgalmak ki nem vívták, egyébként vallási dogmákkal szemben, ezt az egyenjogúságot, addig ez nem létezett. (*Dr. Selmeczi Gabriella: De most létezik!*) De nem a keresztény kultúra miatt létezik. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Miután kormánypárti jelentkezőnek kell szót adnom, Bajkai István alelnök úr következik.

DR. BAJKAI ISTVÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Azt szokták mondani, hogy az ember akkor szólaljon meg, ha az előtte szólókhoz képest újat is tud mondani. Úgyhogy nem szeretném megismételni természetesen az elhangzottakat, különösképpen nem szeretném megismételni a kormánypárti képviselőtársaim szavait. Igyekszem éppen ezért az idővel sem visszaélve rövidre fogni a mondandómat.

Az első ilyen kérdés a keresztény kultúra védelme. Nyilvánvalóan mindannyian úgy tekintünk magunkra - legalábbis én úgy gondolom, ebben a teremben mindannyian így ülünk -, hogy mi a keresztény kultúra talaján fogantunk és a keresztény kultúrában élünk. Ez az ország a keresztény kultúrát tekinti maga számára mérvadónak, még akkor is, ha sokan nem hisznek. Tehát a keresztény kultúra nem hit- vagy nem hitbéli kérdés, nem istenhívőség kérdése, hanem mindaz, amit a kereszténység adott ennek a földrésznek vagy az egész világnak. Ebben a kultúrkörben szeretnénk élni, és a keresztény kultúra értékeit tartjuk magunk számára irányadónak. Ezért minden olyan mai hozzászólás, amely egyébként a vallástörténethez vagy hitbéli kérdésekhez tartozik, szerintem nem helyes irány és távol áll mindattól a gondolattól, amit itt megpróbáltunk megfogalmazni. Tehát szeretném jó irányba terelni vagy helyére rakni ezt a fogalmat.

Engedjék meg, hogy visszautaljak a mai Európa megálmodójának, neve német hangzása ellenére francia származású politikusnak, Robert Schumannnak 1950., ha jól

emlékszem, május 9-én mondott szavaira. Bocsánat, ez nem május 9-én hangzott el, hanem később, de május 9-én rakta le az akkori Európa fogalmához képest egy mai modern Európa fogalmait a híres Órateremben. Ő maga fogalmazott úgy - sokszor idézték ezt már, elnézést, hogy én magam is ehhez csatlakozok -, hogy „Európa vagy keresztény lesz, vagy nem lesz”. Ezt az utalását akkor, az akkori Európában nemcsak Adenauer, hanem mindenki más, aki akkor Franciaországban vagy Európában élt keresztényként és nem keresztényként, irányadónak tekintette. Tehát szeretném hangsúlyozni, hogy akkor, az akkori Európa alapjainak lerakásakor és később, 1957-ben a római szerződésnél ezt mindenki evidenciának tekintette.

Az lehet, hogy a világ leromlását jelenti, hogy valakik erre már nem emlékeznek, vagy nem szeretnék emlékezni, de meggyőződésem, hasonlóan ahhoz, amit szintén ő mondott akkor, 1950-ben, amikor úgy fogalmazott, nem szó szerint idézem, hogy a világ kihívásaira Európának válaszolnia kell saját európai megoldásaival. Most, amikor azt látjuk - és tényleg nem élnék vissza az idejünkkel, mert ez is mindenki számára világos -, hogy hogyan aláznak meg ma Európa nyugati felében nőket, családokat, gyermekeket, hogyan gyilkolnak keresztényeket és nem keresztényeket számolatlanul, hogyan alakulnak ki alternatív jogrendszerek városokon belül vagy a területenkívüliség szabályai szerint országrészekben belül, aki ezt a folyamatot nem látja, hogy milyen veszélyben van az életünk és a keresztény kultúránk - ami, hangsúlyozom, nem hitbéli kérdés -, az vagy vak, fogalmazhatunk így is, vagy szándékosan ő maga ezzel a folyamattal egyetért. Mindenki eldöntheti, hogy melyik táborba tartozik. Mi a magunk részéről a kormánypárti oldalon úgy gondoljuk, hogy az a veszély, aminek ki vagyunk téve, válaszokat igényel, és ezt fogalmazza meg a mostani javaslat is. Ebben a vonatkozásban érdekes módon érdemi megjegyzést, érdemi hozzászólást nem hallottunk.

Ha még valamit ajánlhatnék szíves figyelmükbe, kerestem önöknek még egy megfelelő idézetet. Ha már Robert Schuman politikusról beszéltünk, a német származású Robert Schumann német zeneszerző; akinek a maga korában a felesége, Clara Schumann sokkal híresebb volt érdekes módon, de most Robert Schumannról beszéljünk, aki fantasztikus zenei nagyságot élt. Érdemes olvasgatni a Neue Zeitschrift für Musik című kiadványában foglaltakat, hasonlóan Liszt Ferenc levelezéséhez, hogy milyen gondolatokat fogalmaztak meg a XIX. században az emberi lét értelméről és mindarról, amit mi úgy gondolunk, hogy keresztény kultúra és értékek. Azért ajánlom figyelmükbe, mert már akkor is azt mondta, hogy a jó kerítés a jó szomszédság záloga, ezt mondta Robert Schumann sok egyéb művészi gondolata mellett.

Én azt gondolom, hogy tudnunk kell - és itt rátérnék most a második kérdésre, a hajléktalanságra -, hogy jogrendszerünk jelenleg nem ismeri a közterületi birtokvédelem fogalmát. Mindenki tisztában van vele, hogy a birtokvédelem fogalma mit jelent, mindenki tisztában van azzal, hogy hogyan védi több jogág a magánlakot, hogyan védi az otthonunkat, hogyan védi a magánszféránkat. Szeretném mindenki számára világossá tenni, hogy amikor a hajléktalanság fogalmát használják, vagy annak a betiltását fogalmazták meg a balliberális oldalon vagy éppen a Jobbik részéről, akkor egy alapvető tévedésben vannak.

Megmondom őszintén - engedjék meg -, én úgy éreztem, amikor a felszólalásaikat hallgattam, hogy önök mindannyian beszélnek a magyar nyelvet. Nem hallottam idegen akcentust, nem hallottam olyan szórendképzést, amiből arra következtetnék, hogy ez nem az önök édes anyanyelve. Nem a hajléktalanság megszüntetéséről van szó, mert aki egy átmeneti otthonba kerül vagy ott lakik, annak változatlanul nincs otthona, változatlanul. Tehát azt változatlanul meg kell oldani. Arról beszélünk, és nem beszél többről és másról ez a javaslat sem, hogy a közterület nem a szociális ellátórendszer része. Közterületen nem lakni kell, hanem közlekedni

vagy a padokon leülni és megpihenni, miközben végigsétálunk az Andrássy úton, mondjuk, az Operától a Városligetig. Tehát a közterület védelméről van szó, illetve a városi élet megfelelő feltételeinek a megteremtéséről van szó.

Tehát amikor a hajléktalanokról van szó - én egyébként nem szeretem ezt a kifejezést, de önök használják, használjuk ezt, mert ez egy létező magyar fogalom -, akkor arról beszélünk, hogy a hajléktalanok éjszakai vagy nappali szállásán kell úgymond élniük, mint ahogy mi is mindannyian valahol élünk, az otthonunkban, hála istennek, van otthonunk, és akiknek ez az otthonteremtési képessége hiányzik, vagy azért, mert elveszítette, vagy nem tudta megteremtteni, vagy nagyon nehéz helyzetbe került, azt nem a közterületen kell megoldani.

Megjegyzem, önök nyugodt lelkiismerettel el tudják azt nézni, hogy emberek ott élnek; inkább nem mondanék jelenségeket, amiket mindannyian láthatunk, mondjuk, a Blaha Lujza téren vagy másutt, hogy hogyan élnek, milyen körülmények között, és hogy ez milyen mélyen sérti az ő emberi méltóságukat, az ő saját emberi méltóságukat sérti, ahogy átöltöznek, ahogy ott viselkednek, és hadd ne soroljam, hiszen mindannyian tudjuk, hogy mi történik. Önöket nem zavarja, hogy évtizedeken át valakik így élnek; nem zavarja az, hogy közegészségügyi szempontból veszélyt jelentenek, betegek lesznek, nyáron a verejtékező napmelegben, télen a jéghidegben ott élnek ahelyett, hogy szálláson tartózkodnának, és mondjuk, egy szociális munkás segítségével például jó tanácsokat is kapnának és ott élnének. Tehát önöket ez nem zavarja.

Ez egy nagyon téves úgymond szabadságfogalom, hogy a közterületen való élés hozzátartozik valamilyenfajta szabadsághoz. A közterületet is, ahogy ezt szoktuk fogalmazni jogi nyelven, rendeltetésszerűen kell használni, ez egy szabályrendszer. Azt gondolom, van elég szálláshely, van elég olyan lehetőség, hogy ott el tudjanak lenni. Ha megnéznék, esetleg érdemes megnézni, hogy ma este hány százalékos kapacitással használták az éjjeli szálláshelyeket, egészen biztosan ki fogjuk tudni mutatni, hogy nem vették száz százalékban igénybe ma éjszaka az arra rászorulókat.

Úgyhogy ha arról kell beszélni, hogy a szociális rendszerünket hogyan fejlesszük adott esetben, milyen változtatásokat hajtsunk rajta végre, erről lehet nyílt és értelmes vitát folytatni, de arról, hogy szállás kontra közterületen való élés, szerintem nem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az LMP képviselőjében dr. Keresztes László Lóránt képviselő urat illeti a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Úgy gondolom, ez a vita két okból is rendkívül tanulságos. Egyrészt több mint egy órája tart már a Törvényalkotási bizottság ülése, aminek a tárgya és a jelenleg tárgyalt napirendi pontja az Alaptörvény hetedik módosítása. Ha megnézzük ezt a salátatörvényt, amely ezt célozza, ebben találhatunk egy általános indoklást, az általános indoklásban pedig megfogalmazott célok szerepelnek. Ebben a több mint egy órában éppen ezekről a célokról, illetve arról nem esett szó, hogy ezeket a célokat hogyan lehetne elérni.

A másik ok, amiért tanulságos ez az ülés, az, hogy éppen két kormánypárti képviselő, illetve ezen az ülésen egy kormánypárti képviselő mutatott rá arra, hogy a kormány által deklarált elvek és a gyakorlat, a valóban követett eljárás között mi a különbség a törvényalkotás tekintetében. Balla képviselő úr a válaszában arról beszélt, hogy az Alaptörvény rendelkezései egyfajta alapot jelentenek, amire építeni lehet a jogalkotást. Ehhez képest az elnök úr Harangozó úr felvetésére olyan tartalmú választ adott, hogy cáfolta, hogy ez nem igaz, két órával korábban kapta meg ezt a bizonyos javaslatot az MSZP szakértője. Ezt nem értem. Tehát ha Balla képviselő úr elmondja,

egyébként helyesen, hogy ez valóban alapot jelent a jogalkotáshoz, akkor a most behozott módosítók olyan alapokat vagy az alapokhoz olyan elemeket jelentenek, amelyek két hete még nem jelentették az alapot a kormánypártok számára ehhez a bizonyos gondolkodáshoz, törvényalkotáshoz? Gondolok itt a keresztény kultúra védelmére. Most az elmúlt napokban döbbsen rá a kormánypárt, hogy ez egyfajta alapot kell hogy jelentsen olyan módon, hogy ilyen eljárásban kerüljön be az alaptörvény-módosítás folyamatába?

És hasonlóképpen: valóban a házbizottsági ülésen Kövér házelnök úr is megerősítette, hogy ő sem ért egyet azzal az eljárással, hogy így történjen meg az alaptörvény-módosítás, és önmagában az rendkívül szimbolikus, hogy megfogalmazzanak egyébként bizonyos célokat, és egy salátatörvény módján állnak neki az alaptörvény-módosításnak. Azt gondolom, ez méltatlan magához az Alaptörvényhez.

Összességében, akkor kicsit rátérve részletesebben a keresztény kultúra védelmének a megjelenítésére, én értem azt a különbséget, ami itt elhangzott, amire próbált rávilágítani Selmeczi képviselő asszony is, értem a különbséget a keresztény kultúra, illetve Európa keresztény kulturális alapja és a vallásszabadság s a különböző egyházak szabad működése kapcsán. Megmondom őszintén, keresztény emberként nekem nem szúrja a szememet, hogy ez bekerül, sőt én egyetértek azzal, hogy a keresztény értékek képviselője is ilyen módon egy deklarációként megjelenik.

Én magam, amikor több évig a brüsszeli politikában a Régiók Bizottsága tagjaként ilyen kérdésekkel kerültem szembe, akkor mindig támogattam is ezt az alapvetet, ugyanakkor azt is nagyon fontosnak tartom, hogy ha ilyen alapokat lefektetünk, akkor nagyon fontos, hogy a cselekvésben és adott esetben a kormánypártok cselekvésében megjelenjen valóban ezeknek a céloknak az elérésére való törekvés. Itt említette Szilágyi képviselő úr, nekem is a „Ne lopj!” parancsolata jutott először eszembe, ennek kapcsán kéne cselekedni, sőt először őszintén szembenézni az elmúlt időszak, meg hozzáteszem, az azt megelőző időszak országvezetésének is. Azt gondolom, elmondhatjuk, hogy intézményesült a korrupció, és ilyen esetben a legfontosabb feladatunk lenne az, hogy megfeleljen a kormányzat a „Ne lopj!” parancsolatának. Kevés az, ha deklarálnak alapokat, akkor is, ha azokkal egyetértünk.

De hasonlóképpen, ha olyan komoly problémákkal, krízisekkel nézünk szembe, amelyekről egyébként deklaráltan szólna ez az alaptörvény-módosítás - a gyakorlat tekintetében nem -, mondjuk, a globális migrációs krízisről és az azzal kapcsolatos kihívásokról, és a keresztény alapokra hivatkozunk, a keresztény kultúrára és annak a védelmére hivatkozunk, akkor, azt gondolom, a gyűlöletkeltésnek kéne a legutolsónak lenni, ami politikai eszközként megjelenik egy felelős kormányzat eszköztárából.

Bajkai képviselő úr hiányolta a konkrétumokat, javaslatokat, én igyekszem erre is utalni. Erről beszéltünk már nagyon sok sajtótájékoztatón, illetve az Országgyűlésben az alaptörvény-módosítás kapcsán a vezérszónoki felszólalásomban én is arról beszéltem, hogy valóban cselekedni kéne. Tehát egy kormányzatnak nem kommunikálni, nem azt kéne méricskélteni, hogy milyen kommunikációval tudja a migrációs krízis valóban súlyos problémáját politikai eszközként fenntartani, láthatóan most éppen az európai parlamenti választásokra készülve, hanem cselekedni kéne. Először is beszélni kéne őszintén a kiváltó okokról, arról, hogy mi váltotta ki ezt a bizonyos globális migrációs krízist, és ezek az okok milyen kezelést, milyen hozzáállást igényelnének. Erről egy szó sincs egyébként az alaptörvény-módosításban, és egy szó sincs a kormány kommunikációjában.

Mi mindig arról beszélünk, a Lehet Más a Politika mindig arról beszél, hogy látni kell ezeket az okokat, őszinte vitát kell folytatni akár a klímaváltozás, akár a különböző

geopolitikai érdekek által generált háborús konfliktusok megítélése tekintetében, vagy éppen a centrum-periféria viszonyok és a periféria erőforrásainak lerablása kérdésében. Egy szót sem szól erről a kormány, tehát még csak neki sem állt gondolkodni azon, hogy mi okozza azt a problémát, aminek a tüneti kezelésére most vállalkoznak. És valóban, mi mindig elmondtuk, hogy a legfontosabb feladatunk, hogy ezeket az okokat tárjuk fel, kezeljük ezeket az okokat, védjük meg Európa külső határait, állítsuk meg az illegális migrációt. Mélységesen sajnálom, hogy a kormány a politikai propaganda és kommunikáció mellett éppen ezekre a kérdésekre nem kínál értelmezhető megoldásokat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bejelentem, hogy a továbbiakban Balla György alelnök urat én helyettesítem az ülésen.

Miután személyesen megszólított a képviselő úr, kénytelen vagyok utalni arra, hogy talán nem tetszett figyelni. Az én felszólalásom Harangozó Tamás alelnök úr kifogása tárgyában arra vonatkozott, hogy bár ő az országos sajtóban is megjelent módon kifogásolta, hogy későn kapta meg az előterjesztést, rámutattam arra, hogy mindent elkövetett azért, hogy ne is kaphassa meg időben, többszöri felszólítás ellenére nem teljesítette a kötelességét, de mi mindennek ellenére a szakértőjén keresztül, a többiekkel gyakorlatilag egy időben ezt a javaslatot már megküldtük neki, tehát itt a sánta kutya esete forog fenn.

Megadom a szót most éppen ezért dr. Harangozó Tamás alelnök úrnak.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Ha már a sánta kutyáknál tartunk, a személyeskedését köszönöm, az igazmondási készségén még egy picit csiszolni kell. Május 9-én kaptuk a felkérést, és még aznap válaszoltunk, hogy melyik az a szakértőnk, akinek ezt el kell küldeni, de szerintem teljesen mindegy, és nem is szeretnék bemenni az ön utcájába. Az, hogy egy alkotmánymódosítást a megszavazás előtti nap 17 órakor vagy 19 órakor kap meg egy képviselő, és ezt ön érdemben különbségnek véli felfedezni, szintén önt és az eljárásukat minősíti csak, biztos, hogy nem engem.

Balla alelnök úrra szeretnék reagálni. Látjuk, mi zajlik Európában, látjuk; lehet, hogy sok esetben még egyet is tudnánk érteni, ha valóban nem csak napi politikai célokra használnának minden ügyet, még a szent ügyeket is. Csak tudják, mi látjuk azt is, hogy mi zajlik Magyarországon, látjuk azt, hogy önök hogyan élnek vissza a hatalmukkal, és hogyan gázolnak át mindenben és mindenkin, aki egyébként más véleményen van ebben az országban, mint önök. Mondom ezt annak az alkotmánymódosításnak a vitájánál, ahol, még egyszer mondom, önök néhány óra leforgása alatt átírják az alkotmányt mindenféle társadalmi, politikai vagy egyéb egyeztetés nélkül.

A keresztény kultúra és annak védelme, nagyon helyesen, az Alaptörvény preambulumban eddig is benne volt. Ott a helye, merthogy egyébként konkrétan mint jogalkotási fogalom megfoghatatlan, és én nagyon örülök neki, ha innentől kezdve Selmeczi Gabriellához kell majd fordulnia minden állami hatóságnak, ha meg szeretné tudni, hogy melyik keresztény kultúrelemet kell védeni, hogyan és miért nem, de ez is mutatja, mennyire abszurd, amit csinálnak.

Bajkai képviselőtársamnak mondanám, hogy azért az egy picit erős szerintem már, hogy ön még amellet érvel is, hogy a közterületnek végre lesz majd alkotmányos védelme. Végre a közterületnek lesz alkotmányos védelme, az embernek nem. Szép, jó irány! Nagyon ügyesen csinálják!

Szilágyi úrnak szeretném mondani, hogy nem tud velem vitatkozni, merthogy úgy értettem, nincs min. Én azt mondtam, hogy ha a közterületeken való életvitelszerű

tartózkodást a kormány, illetve az Országgyűlés alkotmányozó többsége meg akarja tiltani, akkor tessék mellérakni az állam kötelezettségét, nem a lehetőségét, esetlegesen, ha ráér, ha van elég pénze, vagy éppen nem kisvasutat épít, hanem kötelessége legyen a magyar államnak, és ráadásul szerintem az önkormányzatokra is tisztességtelen rátolni az Alaptörvényben ezt a feladatot. Az állam gondoskodjon róla akár konkrétan, akár bármilyen más úton, de ha más úton, akkor a forrást biztosítsa ahhoz, hogy ezt tisztességesen, emberi módon lehessen kezelni. És igen, Bajkai úrnak abban igaza van, hogy ez nem azt jelenti, hogy mindenkinek lakást vesz az állam, ez azt jelenti, hogy mindenkinek legalább az emberhez méltó átmeneti szállásáról és remélhetőleg valamilyen visszaintegrálásáról a társadalomba gondoskodik is, erre programot indít, infrastruktúrát tart fenn és pénzt költ. Most persze, ebben az esetben, amit ma látunk, majd kimennek az emberek úgymond a sherwoodi erdőbe, és akkor majd ez lesz a megoldása? És amikor majd valamelyik nagyon fontos kollégának a vadászterületére tévednek, akkor majd azt is fölszámolják ott, vagy újabb alaptörvény-módosítás jön?

Az a helyzet, hölgyeim és uraim, hogy végtelenül szomorú vagyok, és tényleg el vagyok keseredve. Amikor ezt az alaptörvény-módosítást eleve behozták, meg ahogy önök kezelik ezt az egész helyzetet politikailag, meg akartam érteni, hogy mi zajlik ebben az országban, és hogy mi zajlott akkor, aminek a végeredményét már láttuk, mert valahogy mindig elkezdődik. Ezért elkezdtem olvasni eredetiben a zsidótörvények parlamenti vitájának jegyzőkönyvét, a képviselőházit is, meg a felsőházit is. Nagyon nagy tisztelettel ajánlom az önök figyelmébe, kormánypárti képviselőtársaim, ahogy ugyanilyen meggyőződéssel, ugyanilyen őszinte hittel, magyar szívvel tudták elmondani az akkori kormánypárti képviselők, hogy miért szükséges, miért szükséges a többség érdekében a megoldandó problémákat kezelni - szó szerint idézek -, a keresztény kultúra védelmében miért szükséges a magyar Országgyűlésnek egyébként a nap végén nyilvánvalóan másokat kirekesztő szabályokat hoznia. Biztos vagyok benne, hogy amikor azt a törvényt meghozták, még nem tudták, hogy mi lesz a vége, de önök már tudják, hogy mi lett a vége, az isten szerelmére, és ennek mindig ez a vége! Ha erre az útra lép egy ország, hogy megbélyegez, kirekeszt és gyűlöletet szít, annak mindig ez a vége, ebben az országban is és a többi országban is.

Végezetül azt szeretném kérni elnök úrtól, hogy mivel körülbelül egy órával ezelőtt ügyrendi javaslatot kértem, szavazzunk. Ehhez van jogom, megnéztük a házszabályban, ha a képviselő kéri, a házszabályszerűségről egyébként a bizottságnak döntenie kell. Én ügyrendi javaslatként kértem, most is kérem, hogy szavazzunk arról, hogy házszabályszerű-e az a javaslat, ami be van nyújtva. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem akarván tovább gerjeszteni ezt a vitát, de alelnök úr azt mondta, hogy már május 9-én válaszoltak az elnök felhívására. A helyzet az, hogy a felhívás a május 10-ei alakuló bizottsági ülésünkön hangzott el, a levelet május 14-én írtam alá, 17-én kapta meg az ön szakértője, és ön volt az, aki 18-án elolvasta, majd negyedóra múlva intézkedés nélkül kitörölte.

Nos, megadom a szót Dunai Mónika képviselő asszonynak.

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Két dologra szeretnék reagálni, ami a mai vitában elhangzott.

Engedjék meg, hogy azzal kezdjem, és ezt több ellenzéki képviselőtársam is emlegette, hogy itt miről van szó. Az ő értelmezésükben ilyen szavakat használtak önök: gyűlöletkeltés, kirekesztés, támadás, támadó jellegű a módosítások sora. Egész másról van szó, és én azt gondolom, hogy ezt nemcsak mi látjuk, kormánypárti képviselők, hanem Magyarország többsége is látja világosan, hiába mondanak önök

bármit is, itt nem támadásról, nem gyűlöletkeltésről van szó, hanem védelmezésről. Amikor meghozzuk ezeket a törvényeket, ezeket a módosításokat, akkor éppen a magyar emberek többségének felhatalmazásával védjük a magyar embereket is, a magyar kultúrát is, a kereszténységet is, még azok helyett is védjük, akik egyébként most ezt nem teszik, pedig ez lenne a feladatuk és ez lenne a dolguk. Tehát minden olyan megszólalást és véleményt szeretnék visszautasítani, amely azt a látszatot kelti, illetve azt a bélyeget próbálja rásütni a kormánypárti képviselőkre és ezekre a módosító javaslatokra, hogy ezek kirekesztőek és támadó jellegűek lennének. Én azt gondolom, hogy ez a kötelességünk, erre esküdtünk fel, hogy mi meg fogjuk védelmezni hazánkat és az itteni embereket, a magyar embereket; sőt, mi még azt mondtuk, hogy nemcsak azokat az embereket, akik itt élnek Magyarországon, de szerte a világban élnek és szintén magyarok.

A másik a kormánypárti képviselők módosító javaslatai közül a 3. pont, erre szeretnék én is néhány gondolat erejéig - mint budapesti képviselő is - kitérni és nyomatékot engedni erre a témára még pluszban. Amikor arról beszélünk, hogy ez egy kommunikációs fogás, illetve önök, ellenzéki képviselőtársaim, azt mondták, hogy ez egy kommunikációs fogás, hogy beemeljük szó szerint a módosítás szerint azt, hogy tilos az életvitelszerű közterületen tartózkodás. Én azt gondolom, hogy egy alkotmány és annak bármilyen módosítása és bármilyen mondata nem lehet és nem is kommunikációs fogás, ez komolytalan vélekedés, nem véletlen van kétharmados többség egy alkotmánymódosítás mögött. Csak olyan erők és csak olyan kormánypártok tudják ezt meghozni, amelyek mögött erős felhatalmazás van. Tehát az emberek, a magyar emberek azt várják el tőlünk, hogy azokat az értékeket, amelyeket eddig képviseltünk, nemcsak a kampányban, hanem korábban is, váltsuk be, és ha erre kaptunk felhatalmazást, akkor ezeket ne csak mondjuk, hanem váltsuk is valóra.

Valóban igaza van ellenzéki és kormánypárti képviselőtársaimnak is abban, hogy az Alaptörvényben tényleg csak egy-egy célt, egy-egy elvet, egy-egy nagyon fontos megoldandó feladatot kell nekünk meghatároznunk, és ezek után kell hogy következzenek valóban egyéb más törvények, amelyek ezeket valóban meg fogják tudni oldani, ennek a részletszabályait is. Nagyon jól tudjuk, és én is azt tudom budapesti képviselőként megerősíteni, hogy van annyi hajléktalanszálló-hely Budapesten, ahova még télen is, a leghidegebb napokban el tudjuk helyezni a hajléktalanokat, csakhogy azt látjuk mindannyian, hogy hiába megyünk oda mi magunk, hiába megy oda akár egy rendőr, nem tudja őt kötelezni a saját akarata ellenére. Bár tudjuk jól, hogy egészségügyileg is és minden szempontból a javára szolgálna, ha ő bemenne akár egy hajléktalanszállóra, akár orvosi ellátást igénybe venne és hajlandó lenne erre, de nagyon sokszor saját maguk ellen is meg kell védenünk, tehát az ő egészségüket is védenünk kell ezzel, a testi épségüket is és az életüket is sok esetben. Tehát mindenféleképpen szükségesek lesznek olyan további törvények, szabályok, amelyek majd ezt fogják megoldani.

Még egy utolsó gondolatot, illetve még kettőt engedjenek meg. Többen is felvetették azt, hogy persze, de majd lakást kell nekik építeni vagy hajléktalanszállókat, vagy milyen módon fogjuk megoldani.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt években is azon voltunk, hogy az embereknek munkát adjunk. A legtöbb ember azért veszíti el az egzisztenciáját, mert egészen egyszerűen munkanélkülivé vált korábban. Emlékezzünk vissza a 2010 előtti időszakra, amikor ennek a csúcsát éltük. Ma már a munkanélküliség olyan alacsony szinten van, 3,8 százalék körül, és megy folyamatosan lefelé, amellyel mi munkát biztosítunk a gazdasági szereplők részvételével az embereknek. Tehát aki akar, tud, képes dolgozni, az Magyarországon ma már el tud helyezkedni. Persze gondolunk azokra az emberekre is, akiknek egészségügyi, szociális helyzete olyan, hogy segítségre

szorulnak. Nem mondom, hogy ezt a hálózatot, ezt a hálót nem kell tovább erősíteni. Sőt, kell. Tehát ezzel, gondolom, probléma nincsen, ezzel, hogy beemeljük az alkotmányba ezt a mondatot, egyúttal véleményem szerint azt is deklaráljuk, hogy ez egy létező probléma, és ezt mi meg akarjuk oldani. Nem egy módon, hanem minden lehetséges módon.

És akkor most az utolsó gondolatom: mivel „hajléktalan” szót, „fedél nélküli” kifejezést, semmi ilyen nem tartalmaz a módosítás, azért gondoljunk abba bele, hogy ez a mondat, hogy „tilos életvitelszerűen közterületen tartózkodni”, nem csak a hajléktalanokra vonatkozik. Ez mindenkire vonatkozik. Ez ad absurdum vonatkozik a tízezrekre, százezrekre is, akik esetleg illegálisan, papír nélkül, nem tudjuk, milyen céllal Magyarországra szeretnének jönni. Nem jönnek, ugye, mert az intézkedéseinkkel és a határon ezt nem tehetik meg, de ha belegondolunk, még egyszer ilyen helyzet - ha ez benne van az alkotmányunkban - nem fordulhat elő; már csak ezzel a módosítással sem. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hegedűs Lorántné alelnök asszony következik.

HEGEDŰS LORÁNTNÉ (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. A korábban elhangzott hozzászólásomra érkezett reakciók kapcsán szeretnék egy-két dolgot elmondani. Eddig a gyülekezési törvény szerint a közlekedés aránytalan korlátozása, illetve a közintézmények védelme tekintetében lehetett csak a rendőrségnek olyanfajta intézkedéseket tenni, amelyekkel a gyülekezési jog hatálya alá eső rendezvényt valamilyen módon próbált bekorlátozni vagy más helyszínre áttéríteni és a többi. De mivel a vallás szabad gyakorlása is egy alkotmányos alapjog, és a gyülekezési jog is egy alkotmányos alapjog, ugyan egymást nem korlátozhatnak, de mégis egyenlő jogok, ezért e tekintetben sajnos - elnök úr, papírunk van róla, nem egy esetben, nemcsak nekünk, más egyházközségeknél is - a rendőrség nem a vallás szabad gyakorlását, hanem a gyülekezési jogot védi inkább. Ezért gondolnánk, hogy ha már önök, úgy egyébként, szemben azzal, amit Balla György alelnök úr mondott, tovább pontosítják itt az Alaptörvényben a gyülekezési jognak a gyakorlását azzal, hogy az otthon nyugalmát beemelik, hát könyörgöm, a lelki otthon nyugalmát is teremtsük már meg ezáltal!

Tehát én csak azért gondoltam volna beadni ezt a módosító indítványt, mert higgyék el, hogy ez különösen Budapest belvárosa tekintetében nem egy egyházközséget érint, hanem sok egyházközséget érint, napi szintű probléma. Olyan fesztiválok is vannak, amiknek a hangerőmennyisége a minőséggel sohasem fog tudni versenyezni. Higgyék el nekem, megpróbáltuk, nemcsak mi, mondjuk, a Deák téri evangélikus egyházközséget is hadd említsem, hogy a Bach Mindenkinél Fesztivál keretében, ha benn zajlik egy hangverseny, hiába, Bach nem tud versenyezni egy kinn a téren zajló bármilyen, ordítóan hangos rendezvényt. Tehát e tekintetben igenis kéne szerintem most, ha lehetséges még, valamilyenfajta módosítást ide beemelni.

A másik, amit Bajkai képviselő úr mondott, az, hogy a közterület nem eszköze a hajléktalanellátásnak. Ez nem így van, mert a helyszíne. Tehát azt kell hogy mondjam önnek, hogy most is létezik ilyen, hogy közterületi ellátás szociális munkában, ez egy napi gyakorlat, egy bevett fogalom. Tehát ha az eszközök tekintetében vitatkozunk, akkor azt hadd mondjam, amit már korábban is mondtam, hogy igenis az önkormányzatoknak is kötelező feladata ennek a problémának a megoldása. Ugyanakkor, amit feladatfinanszírozási támogatásban kapnak, az messze nem elegendő. Tehát helyszíneket, helyeket sem tudnak létrehozni, hát még az ottani napi ellátást annyi embernek biztosítani. Az egy másik kérdés, hogy azok az emberek, akik most közterületen élnek, mennyire vannak berendezkedve erre az életformára és

mennyire munkára foghatóak. Sajnos amint látjuk, ezeknek egy része nem munkára fogható, és egyszerűen nem akar bemenni ilyen helyszínekre. Tehát azzal, hogy mi - mondjuk így röviden - kriminalizáljuk ezt a jelenséget, még nem fogjuk megoldani.

A harmadik pont pedig a következő. Mindenki számára szeretném mondani, akik itt komoly érzelmi húrokat pengetve próbálnak a keresztény kultúra védelme tekintetében aggályokat megfogalmazni, hogy itt nem a keresztény vallás van írva, hanem a keresztény kultúra van írva. Egyebekben pedig maga a kereszténység nem egy kirekesztő vallás, nem kizárólagosságra törekvő vallás, mint más világvallás vagy adott esetben egyes szekták. Tehát ilyen értelemben ettől nem kell tartani, nem kell félni. Ugyanakkor azt hozzáteszem, ha már itt az érzelmi húrok is meg lettek pengetve, hogy azért 45-50 év kommunizmus után, valamint körülbelül húszéves vadliberális véleményterror után legyen már szabad bizonyos értelemben a keresztény kultúránk védelmét is valahogy finoman megemlíteni az Alaptörvényünkben. De így, hogy a jogszabályi részében, tehát nem a preambulumban. Tehát én e tekintetben nem látok problémát, inkább abban a kérdésben, hogy ezt hogyan fogjuk a mindennapok problémájában konkrétan alkalmazni, és e tekintetben elmondtam olyan élethelyzeteket, amik a mai napjainkat is befolyásolják.

És még egy dolgot szeretnék mondani elnök úrnak. Nagyon sajnálom, hogy 16 évig hordozta magában ezt a tüskét, és ha tudtam volna, akkor nyugodtan - én az elmúlt 8 évben is itt ültem a parlamentben - feltehetően volna nekem ezt a kérdést, szívesen válaszoltam volna rá. Igen, a kérdés, amit feltett, nem a gyülekezési törvény hatálya alá eső probléma, hanem a véleménynyilvánítás hatálya alá eső probléma, és igen, adott esetben egy gyülekezetnek, egy egyházközségnek is van véleménye, és azt szabadon kinyilváníthatja. De ha ön pontos és hivatalos válaszra vár, kérem, hogy írjon a presbitériumnak egy levelet, és biztos vagyok benne, hogy ők készséggel és részletesen fognak önnek válaszolni, és remélem, hogy ezzel ezt a tüskét tudják valamilyen módon önben is oldani és ezt a feszültséget egy kicsit felengedni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha megengedik, akkor gyorsan reagálnék: alelnök asszony a gyülekezési jog és a szabad vallásgyakorláshoz való jog kollíziójáról, ütközéséről, versengéséről beszélt, erre alapozta az Alaptörvényt érintő módosító javaslatát. Én a céllal egyébként tökéletesen egyetértek, de amint az ismert, sarkalatos törvény biztosítja mind az egyénileg, mind a csoportosan való vallásgyakorlás jogát, valamint a gyülekezés jogát is egy másik sarkalatos törvény. Amikor ez a kettő találkozik, no, azt hívjuk kollíziónak, és ilyenkor egy azonos szintű vagy alacsonyabb jogszabályban kell feloldani ezt az ütközést, és meg kell mondani ugyanúgy, mint a KRESZ-ben, hogy melyik jog köteles előreengedni a másikat. Én egyetértek azzal, hogy a szabad vallásgyakorláshoz, a békés valláskinyilvánításhoz való jog mindenfajta véleménynyilvánítási vagy gyülekezési joggal szemben elsőbbséget kell hogy élvezzen, mert nem engedhető meg, hogy akár egy katolikus körmenetet, akár egy református istentiszteletet, akár egy zsidó vallási alkalmat bárki a véleménynyilvánítás vagy a gyülekezés jogára hivatkozva érdemben megzavarjon. Ezt azonban nem az Alaptörvényben kell rögzíteni, és itt meg is ragadom az alkalmat, hogy az Igazságügyi Minisztérium jelen lévő képviselőinek adresszáljam a vita tanulságainak a levonását, egy valós problémára hívta fel a figyelmet alelnök asszony, és ezt bizony meg kéne oldani, nem az Alaptörvény szintjén, hanem alacsonyabb szintű, akár sarkalatos törvényben is.

Bennem nincsen tüske, én csak arra utaltam, kedves alelnök asszony, hogy bizony fordítva is megesik az: nemcsak a gyülekezési jog gyakorlói zavarhatják meg a vallásszabadság alapján vallásukat gyakorlók jogait, hanem egészen ritka, rendkívül méltatlan és igen visszatetsző módon a vallásgyakorlás körébe tartozó, például

harangzúgatással meg lehet zavarni a legitim gyülekezési jog és véleménynyilvánítási jog gyakorlóit is. Tehát oda-vissza van és lehet ilyen probléma. Véletlenül pont ez a példa jutott eszembe, és bocsássa meg nekem, hogy előhoztam a 16 évvel ezelőtti esetet, mert ön az érem egyik oldalát mutatta be, én meg bemutattam a másik oldalt, hogy bizony visszaélészerű joggyakorlással egyházak, egyházi személyek is képesek megzavarni akár 100 ezer ember békés gyülekezését. És ugye, értjük egymást? Köszönöm szépen.

Most pedig megadom a szót Horváth László képviselő úrnak.

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Előrebocsátom, hogy nem a vita szándékával kértem szót, viszont az a helyzet: lehet, hogy jobb lett volna, ha előbb kérek szót, mert talán egy-két kört meg tudtunk volna spórolni.

Általában a vitáink és a félreértéseink - merthogy a vitáink nagy része félreértésekből táplálkozik - abból fakadnak, hogy használunk ugyan szavakat, csak a szavak és a fogalmak tartalmát nem tisztázzuk. Mindenki ugyanazon szó alatt azt ért, amit ő gondol, akar, ami neki tetszik; vagy egy politikai vita során azt a fogalomértelmezést használja, ami neki a politikai vitában előnyt szerez a vitapartnerével szemben.

Itt keresztény kultúráról beszélünk. A kultúra fogalma egyébként amúgy is rengeteg vitára és értelmezésre ad lehetőséget. Hadd ne mondjam azt, hogy 1952-től 1999-ig a kultúrával és a művelődéssel foglalkozó kutatók adták több mint 400 értelmezését a kultúrának. Tehát nem csoda, hogy így belebonyolódtunk, de talán jobb lenne a kultúra fogalmát tisztázni, mielőtt egyébként az előterjesztésben szereplő javaslat tartalmáról fogalmazzuk meg a véleményt. Pláne, ha a két fogalom van együtt, mint keresztény meg kultúra, na, az aztán bőven ad mindenféle értelmezésre és félreértelmezésre és félremagyarázásra is okot.

Azért a kultúránál az a helyzet - Szilágyi képviselő úrnak is mondom -, hogy a kultúránál ez a 400 meghatározás, sőt még az eredeti meghatározások sem indulnak ki abból és nem mondják azt, hogy a kultúra intézményrendszer lenne, a kultúra egyház lenne, a kultúra a vallásosság lenne, a kultúra különféle dogmák összessége lenne. A legtágabb meghatározás azt mondja, hogy az emberiség által létrehozott anyagi és szellemi javak összessége, tehát értékek összessége. A keresztény kultúra ilyen szempontból a keresztény kultúrkör által létrehozott anyagi és szellemi javak összessége. Ez egy alapvető megközelítési mód.

A másik megközelítési mód pedig az etimológiából fakad. A valamikori latin colere szóból származik a kultúra, ami azt jelentette, hogy színezni, művelni, de tágabb értelemben a lélek művelését is jelenti. Tehát egy, az emberi léthez hozzá tartozó értelmező valóság is a kultúra. Ilyen értelemben is, aki csak azt látja benne, hogy vallásosság, egyház, pláne katolikus egyház vagy másmilyen egyház, és hogy mit mond a Biblia, és azt hogy kell értelmezni, és azt kéri számon a vitapartnerén, az nagyon-nagyon szűken és szegényesen akar hozzáállni ennek a fogalomnak az értelmezéséhez.

Amit még hozzá lehet tenni, hogy a keresztény kultúra egy életforma. Egy életforma - és ha tetszik, ha nem, ez az európai ember életformája. Még egyszer azt szeretném kérni - főleg akkor jön elő a kultúraértelmezés, amikor kultúrák találkoznak. Kultúrák találkozásakor pedig a kultúra kérdése egy identitás kérdése, és ezt kutatják is egyébként nagyon komolyan és nagy intenzitással, Európában is, mert kultúrák találkoznak; és ez adja meg az aktualitását egyébként ennek a kérdéskörnek, mert amikor kultúrák találkoznak egymással, akkor ez egy identitáskérdés lesz: a származásom, a nemzetiségem, a hagyományaim, az életformám ilyenkor nagyon fontos, sarkalatos tájékozódási pontokká válnak.

Tehát még egyszer szeretném mondani, hogy ha vitázunk erről, akkor tekintsünk úgy erre, mint létrehozott értékek összességére, mint egy életformára, tekintsünk rá úgy, mint ami - és ezért egyébként az eredeti előterjesztéshez szervesen kapcsolódik - egy identitáskérdés, és ne akarjuk lecsupaszítani, lebutítani egyébként a politikai vitában hangzatos tételmondatokká meg a tízparancsolattá és így tovább, mert nem erről van szó, ezt mindenki tudja és érzi is egyébként, hogy nem erről van szó. A keresztény kultúra itt, Európában az európai életnek, az emberi életnek, létnek egy fontos velejárója és értelmező valósága, ha úgy tetszik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Dr. Varga László képviselőt illeti a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Én azt látom, hogy bár nagyon sok elhangzott mondattal még akár egyet is értek, ami a keresztény kultúrkört illeti, azért mégiscsak itt egy alaptörvény-módosításról van szó, amihez ilyen tárgyú módosítást tegnap nyújtottak be. Ráadásul a kormánypárti képviselők hozzászólásaiból nagyon világosan kitűnik az a politikai szándék, hogy e mögött mi húzódik. Ez mondatta azt több ellenzéki képviselőtársammal, hogy a vallásszabadságot mint értéket sokkal fontosabbnak tartják annál, mint hogy egy ilyen politikai tárgyú módosítás fél nappal egyébként az ülés előtt megszülessen. Nyilván van ennek egy módja, és itt át is kanyarodnék azért a formára. Alkotmányozási folyamat - ez is elhangzott egy kormánypárti képviselőtársam részéről, hogy fontosnak tartották, hogy bizonyos kérdéseket ebben az alkotmányozási folyamatban tárgyaljon meg a Ház. Ha még a jogi kereteket folyamatosan feszegetik is, akkor is legalább ezeket a magasabb szintű elveket például, hogy nemcsak egymás között kellene kivitatnunk ezeket a kérdéseket, hanem mondjuk, néhány hetet adni a magyar társadalomnak arra, hogy a nyilvánosságon keresztül tájékozódva véleményt formálhassanak közszereplők, a magyar állampolgárok arról, hogy mit gondolnak erről a kérdéstről.

Két ilyen súlyú kérdéstről beszélünk. Az egyiket tegnap délután sikerült előterjeszteni, a másikat totálisan túlterjeszkedően pedig kedden sikerült előterjeszteni. Én ezt így alkotmányozási folyamatnak - nem tudom. Azt gondolom, hogy itt van egy alaptörvény-módosítás az asztalunkon, annak volt egy eredeti szövege, arról tárgyalt az Országgyűlés, az egyes politikai szereplők véleményt mondhattak, az egyes frakciók, azok képviselői elmondhatták a véleményüket, és ne tekintsük azt jelentéktelennek, hogy az elmúlt hetekben például a magyar társadalom is tájékozódhatott arról, hogy valami van az Országgyűlés asztalán ebben a kérdésben. Tehát azért itt észrevételezni, hogy itt egy elhúzódó vita van erről a kérdéstről, vagy hogy mondjuk, ellenzéki képviselők adott esetben mást gondolnak, mint önök, szerintem egy kicsit pikírt ezek után.

Igaza van Harangozó Tamás alelnök úrnak akkor, amikor azt mondja, hogy ez nem házszabályszerű, és kér erről egy döntést. Mert azért az, hogy hogyan folyjon tovább az alaptörvény-módosításról a vita itt a bizottságban, a nyilvánosságban meg adott esetben a Ház előtt, azért azt befolyásolja ez a kérdés, hogy erről ki mit gondol.

A vallásszabadságról már beszéltem, most egy picit a másik tartalomról a haléktalanság kérdése kapcsán, ami kedden került az asztalra abban a formában, ahogy Bajkai képviselőtársam erről a nyilvánosság előtt beszélt. Helyes tehát azt gondolnunk, hogy önök az elmúlt hetek vitáit próbálták megspórolni ezzel a kései előterjesztéssel, módosításjavaslattal, hiszen ha hetek óta erről is lehetne nyilvánosság előtt vitázni, akkor pró-kontra valószínűleg nagyon sok érv került volna az asztalra. Így minimum egy áterőszakolandó kérdéskörnek tűnik ez számunkra. Különösen akkor, amikor ugyanazon a napon, amikor erről képviselőtársam beszél a nyilvánosság előtt, az

Igazságügyi bizottság tárgyal egy előterjesztést, amelynek volt szerencsém - egyébként Harangozó Tamás mellett - az egyik előterjesztője lenni. Ez pont arról szól, hogy van egy nagyon komoly devizahiteles, lakáshiteles válság ebben az országban, több tízezer embert fenyeget a kilakoltatás. Ez tény.

Az is tény, hogy az Európai Bíróság előtt folyamatban vannak ügyek, amelyek kapcsán a döntés befolyásolhatja azt, hogy ők pontosan milyen összeggel tartoznak, illetve hogy jogszerű-e adott esetben a végrehajtás velük kapcsolatban. Ugyanazon a napon, amikor egyrésztől újrakriminalizálják, sőt nemkívánatosnak tartják a hajléktalanlétet - mi sem tartjuk annak, csak a problémát tartalmilag kezelni, megoldani kell, és nem ilyen típusú alaptörvényi tiltásokat életre hívni -, nemet mondanak arra az ellenzéki javaslatra, ami arról is szól, hogy 2019. december 31-ig legyen kilakoltatási moratórium, addig, ameddig nem tisztázódik az Európai Bíróságon, hogy az egyes kérdésekben mi a helyzet. Nagyon sok olyan döntés születhet, ami az adósok számára kedvező.

A javaslatunk egyébként csak arról beszél emellett, hogy az Országgyűlésnek felelőssége és lehetősége is lesz ezúton olyan jogszabályokat alkotni, amik az adósok számára kedvezők. Magyarán, egyrésztől újabb hajléktalanok lehetnek ebben az országban sajnos, újabb családokat fenyeget a hajléktalanság veszélye, másrésztől pedig egy ilyen alaptörvényt módosítás-javaslat születik. Úgy látom, ez nem elfogadható az ellenzéki képviselők számára, sem a forma, sem a tartalom.

Hadd segítsék önöknek annyit legalább a második ügyben, hogy ugyan az Igazságügyi bizottságban elutasították a tárgysorozatba vételt a moratórium kapcsán, de kezdeményezni fogjuk a Ház előtt is a tárgysorozatba vételt. Lehetősége lesz erről minden képviselőnek véleményt formálni. Hadd kérjem önöktől azt, hogy támogassák ezt az előterjesztést majd a Ház előtt! Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérem a képviselőtársakat, hogy a napirenden szereplő törvényjavaslattal kapcsolatban nyilatkozzanak a vita során! Dr. Selmeczi Gabriella képviselő asszonyt illeti a szó.

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Harangozó Tamás alelnök úr hozzászólásának utolsó mondatait szeretném a leghatározottabban visszautasítani a kormánypárti képviselők nevében. Köszönöm.

ELNÖK: Jakab Péter, Jobbik. Parancsoljon, képviselő úr.

JAKAB PÉTER (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Valóban vannak itt értelmezési problémák, és ebből joggal felmerülhetnek kérdések.

Bajkai képviselő úr mondta, hogy védeni kell mindent, amit a keresztény kultúra adott a világnak, tehát amit a kereszténység adott nemcsak Európának, hanem a világnak. Ebből a szempontból nekem eszembe jut egy régebbi történet. Én az elmúlt években Miskolcon voltam önkormányzati képviselő, és Miskolcon ért az a hír Altusz Kristóf szájából, hogy beengedtek Magyarországra 1300 migránst titokban, aztán kiderült, hogy igazából 3500-ra tehető ez a szám. És amikor megkérdeztem Miskolc fideszes polgármesterét, hogy mi ennek az oka, miért engedtek be titokban ennyi migránst - nyilván neki jobb a kapcsolata önökkel, mint nekem -, ő azt mondta, hogy azért engedték be, mert ők keresztények voltak.

A mostani alaptörvény-módosítás fényében szeretném akkor megkérdezni a véleményüket arról, hogy önök mit gondolnak, mi a véleményük a keresztény migránsokról, akik, mondjuk, nem tudom én, Dél-Szudánból vagy Afrika más részéből, térségéből érkeznek Magyarországra. Mi a véleményük róluk annak fényében, hogy

védni kell mindent, amit a kereszténység adhatott a világnak? Tehát lehet-e arra számítani, hogy, mondjuk, az afrikai keresztény migránsok egyfajta alkotmányos védelemre hivatkozva majd bátrabban kopogtathatnak a déli határainkon?

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólási szándékot nem látok. A vitát lezárom. Megadom a szót Völner Pál államtitkár úrnak, hogy reagáljon a vitában elhangzottakra.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon köszönöm képviselőtársaimnak, hogy részben meg is válaszolták a kérdéseket, amelyek felmerültek.

Ami a képviselői módosítást illeti, amit Harangozó képviselőtársam kifogásolt, valamennyien tudjuk, hogy a törvényalkotás rendjében mind a képviselőknek, mind a bizottságoknak megvan az a joguk, hogy módosító javaslatokkal éljenek. Ebben az esetben is ez történt. Szerintem ennek a jognak a korlátozása jobban sértené egyébként az ellenzéket, mint a kormánypártokat.

A módosító javaslat ebben az esetben is az Igazságügyi bizottságba érkezett, és ott volt egy bizottsági módosító javaslat. Úgy tudom, az ellenzék ott nem emelt ilyen jellegű kifogást. Nagyon érdekes, hogy a TAB-ülésre meg idekerült az asztalra. Korábban is voltak ilyen belső túlterjeszkedő előterjesztések más törvényalkotási aktusok kapcsán, ahol ez gyakorlatilag nem okozott problémát. Nyilvánvaló, hogy tartalmilag nem lehet kifogásolni az előterjesztetteket, ezért próbál most az MSZP vagy a baloldal olyan fogást találni, amivel mégis lenne egy olyan kinézete a dolognak, mintha támogatnák az előterjesztést, de egyébként meg egyéb problémájuk van vele.

Ami a kilakoltatások meg a devizahitelek kérdéséről, ez szerintem ebben a tárgykörben nem tárgyalható, mivel teljesen független problémáról van szó, és a hajléktalanság jórészt nem is a devizahitelek problémaköréből ered.

Ami a vallásszabadsággal, az egyházakkal kapcsolatos felvetést illeti, az Igazságügyi bizottságban is volt a Jobbiknak ilyen felvetése, illetve módosító javaslata, az egyházakról szóló törvény tisztázza ezt a védelmi kérdést. A büntetőjogban, a szabálysértési jogban is vannak olyan klauzulák, amelyek ezt a problémakört kezelik, de természetesen akár a gyülekezési törvény vitájánál, ha a Ház elé kerül, vagy más törvényekben, más, alacsonyabb rendű szabályozásnál ezt a kérdéskört fel lehet vetni, és várjuk azokat a javaslatokat, amelyek érkeznek.

Ha véletlenül valamire nem adtam volna választ, amit a képviselőtársaim már megtettek, akkor elnézést kérek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most a szavazás következik. Először a háttéranyagban szereplő igazságügyi bizottsági módosító javaslatról fogunk dönteni (*Szilágyi György jelzésére.*) - pillanat, arra is sort kerítünk -, amely az elhangzottak fényében úgy vélelmezhető, hogy a kormány által nem támogatott. Kérem, most szavazzanak! (*Szavazás.*) Köszönöm szépen.

A bizottság 21 nem szavazattal és 4 tartózkodás mellett nem támogatta az 1. pontot.

És most térünk rá az ügyrendi javaslatra, mert most következik soron az előttünk fekvő törvényalkotási bizottsági saját módosító javaslat 1. hivatkozási számon. Ez az indítvány, amelyet Harangozó Tamás alelnök úr terjesztett elő, arra vonatkozik, hogy legyen szavazás az indítvány házsabályszerűségéről.

A következő metodust javaslom. Az 1. pontról külön szavazzunk, hiszen az 1. pont a keresztény kultúra védelmével kapcsolatos. Szavazzunk ennek a házsabályszerűségéről, és szavazzunk érdemben. Utána szavazzunk az egymással

összefüggő 2., 3. és 7 pontokról, amelyek az otthonnal, a közterület-használattal és az otthon védelmével kapcsolatos pontokat tartalmazzák. Utána szavazzunk az összefüggő 4., 5. és 6. pontokról, amelyek a bírósági struktúra módosulásáról, a közigazgatási felsőbíróság létrehozásáról szólnak.

Kérdezem az előterjesztőt, dr. Harangozó Tamást, hogy így, szétbontva megfelel-e a javaslatának az én javaslatom.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Elnök Úr! Nem, szerintem teljesen világos, és szerintem jogi végzettség nélkül is pontosan tudja mindenki, hogy melyik az a része a javaslatnak, ami házszabályellenes, ugyanis nem érinti az eddig benyújtott tárgykört. Tehát én azt gondolom, hogy a többről teljesen felesleges, vagy az egésze érdemes szavazni, vagy arról a része, ami újonnan került be a javaslatba. Természetesen a bírósági rendszert érintő részt, amelyik egyébként meg volt nyitva, és azt most még tovább cizellálják, senki nem gondolja, hogy alaptörvény-ellenes vagy házszabályellenes lenne tovább módosítani.

ELNÖK: Azt gondolom... *(Jelzésre:)* Szilágyi Györgyé a szó, parancsoljon! Ügyrendi vita keretében persze.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy másik alelnöktársa is tett egy javaslatot, az pedig arról szólt, hogy minden egyes pontról külön szavazzunk. Tehát azt szeretném kérni, hogy a 2.-ről, 3.-ról külön szavazzunk, tehát a hét pontról szavazzunk külön-külön mindegyikről, és ne vonjunk össze szavazásokat ebben az esetben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás? *(Nincs jelzés.)* Nincsen. Akkor összegyűrva ezeket az ügyrendi javaslatokat, úgy fogunk haladni, hogy pontonként külön szavazunk a házszabályszerúségről is meg az érdemről is. És további vitát ebben nem nyitnék meg.

Most a szavazás következik. Tehát először az 1. hivatkozási számú törvényalkotási bizottsági saját módosító javaslat 1. pontjáról szavazunk, amely a keresztény kultúra védelmét tartalmazza. Egyébként most először arról szavazunk, hogy házszabályszerű-e. Kérem, hogy szavazzanak! *(Szavazás.)*

22 igen, 3 nem, 1 tartózkodás. No, lám csak, mégsem olyan egyértelmű, hogy senki nem vitatja az egyes pontok házszabályszerűségét!

Most érdemben szavazunk az 1. módosító pontról. A kormány támogatja. *(Szavazás.)*

A bizottság 26 igen szavazattal, 3 nem ellenében támogatta.

Most a 2. módosító pontról szavazunk. Az otthon nyugalma vonatkozó módosítás ez. Először arról szavazunk, hogy házszabályszerű-e az előterjesztés. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

A bizottság 22 igen szavazattal, 3 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett a házszabályszerűséget megállapította.

Most érdemben szavazunk. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* A kormány támogatja.

A TAB 21 igen szavazattal, 3 nem ellenében ezt a pontot támogatta.

Most a 3. pontról szavazunk, amely a közterületen tartózkodás tilalmát tartalmazza egyebek között. Kérem, hogy a házszabályszerűség tekintetében most foglaljanak állást! *(Szavazás.)*

A bizottság 19 igen szavazattal, 6 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett házszabályszerűnek minősítette az indítványt.

Most érdemben szavazzunk ugyancsak a 3. módosító pontról! A kormány támogatja. *(Szavazás.)*

A bizottság 19 igen szavazattal, 4 nem ellenében, 6 tartózkodás mellett támogatta a módosítást.

Rátérünk a 4. módosító pontra, amelynek először szintén a házsabályszerűségéről fogunk állást foglalni. Kérem, most szavazzanak! Ez a bíróságokkal kapcsolatos. *(Szavazás.)*

A bizottság 22 igen szavazattal, 1 nem ellenében, 2 tartózkodás mellett a házsabályszerűséget megállapította.

Most érdemben ugyanerről a pontról kérem, hogy szavazzanak! A kormány támogatja. *(Szavazás.)*

A módosító javaslat 20 igen szavazattal, 3 nem ellenében, 5 tartózkodás mellett támogatást nyert a bizottságban.

Most rátérünk az 5. módosító pontra. Ez a záró és vegyes rendelkezések körébe tartozik. Először a házsabályszerűségről kérem, hogy szavazzanak! *(Szavazás.)*

A bizottság 22 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett megállapította, hogy a módosító javaslat házsabályszerű.

Kérem, most érdemben szavazzanak a kormány által támogatott módosító javaslatról! *(Szavazás.)*

A bizottság 20 igen szavazattal, 3 nem ellenében, 5 tartózkodás mellett a módosító javaslatnak ezen pontját támogatta.

Most a 6. módosító javaslatról fogunk szavazni. Kérem, hogy a házsabályszerűségről foglaljanak állást először! *(Szavazás.)*

Megállapítottuk 22 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett, hogy házsabályszerű a javaslat.

Most kérem, hogy érdemben a kormány által támogatott javaslatról döntsenek! *(Szavazás.)*

A bizottság 25 igen szavazattal, 3 nem ellenében, tartózkodás nélkül támogatta a 6. pont alatti módosító javaslatot.

Most rátérünk a 7. számú módosításra, amely hatályba léptető rendelkezéseket tartalmaz. Kérem, hogy először a házsabályszerűségről foglaljanak állást! *(Szavazás.)*

Megállapítottuk 22 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett, hogy házsabályszerű a javaslat.

Kérem, most érdemben szavazzanak a kormány által támogatott pontról! *(Szavazás.)*

A bizottság 25 igen szavazattal, 1 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett támogatta ezt a pontot.

A szavazás végére értünk. Bizottsági előadót kell kijelölnünk. *(A bizottság munkatársának jelzésére:)* Bocsánat! Az összegző jelentésről és az összegző módosító javaslatról is állást kell foglalnunk. Kérem, hogy az ily módon támogatott javaslatról foglaljanak külön állást! *(Szavazás.)*

A bizottság az összegző jelentést és az összegző módosító javaslatot 20 igen szavazattal, 4 nem ellenében, 5 tartózkodás mellett elfogadta.

Most értünk a szavazás végére, és bizottsági előadót kell kijelölnünk. Javaslom Herczeg Tamás képviselőtársunkat kézfelemeléssel kijelölni. *(Szavazás.)*

Látható többség.

Kérdezem, hogy az ellenzék kisebbségi előadót kíván-e állítani. *(Arató Gergely: Kívánunk! - Hegedűs Lorántné közbeszólása. - Közbeszólás a kormánypárti oldalról: Tegyenek később javaslatot!)* Akkor nem kívánnak, ha jól értem. Köszönöm szépen.

Akkor a napirendi pontot lezárjuk. És miután több mint két órája tart az ülés, tíz perc szünetet rendelék el. Köszönöm szépen.

(Szünet: 11.38 - 11.51)

ELNÖK: Kérem képviselőtársaimat, hogy részben fáradjanak vissza a terembe, részben pedig foglalják el helyüket, mert a tízperces szünet ideje lejárt, munkánkat folytatni szeretnénk. *(Megtörténik.)* Örömmel állapítom meg, hogy határozatképesek vagyunk a helyettesítés rendjére is figyelemmel.

Egyes törvényeknek a jogellenes bevándorlás elleni intézkedésekkel kapcsolatos módosításáról szóló T/333. számú törvényjavaslat (A bizottság eljárása a HHSZ 46. §-a alapján)

Rátérünk 2. napirendi pontunkra, a T/333. számon előterjesztett törvényjavaslatra egyes törvényeknek a jogellenes bevándorlás elleni intézkedésekkel kapcsolatos módosításáról. A javaslat előterjesztője a Belügyminisztérium, amelynek képviselőjében köszöntöm dr. Felkai László államtitkár urat, megköszönve neki a türelmet, amit az ülés eddigi menete során tanúsított a várakozásban. A módosító javaslatok között a háttéranyagban található az Igazságügyi bizottság nyolc pont terjedelmű javaslata, amelyről nem fog a kormány képviselője állást foglalni, de úgy vélem, ez egy támogatható javaslat.

A TAB saját módosító javaslata 1. hivatkozási számon hét pont terjedelemben önök előtt fekszik. Miután az Igazságügyi bizottság javaslatáról nem nyilatkozik, ugyanakkor a TAB-sajátáról nyilatkoznia kell, megkérdezem államtitkár urat, hogy hogyan nyilatkozik e tekintetben.

DR. FELKAI LÁSZLÓ közigazgatási államtitkár (Belügyminisztérium): A kormány valamennyit támogatja.

ELNÖK: Tehát a TAB-saját valamennyi pontját. Így érti?

DR. FELKAI LÁSZLÓ közigazgatási államtitkár (Belügyminisztérium): Igen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megnyitom a vitát. Jakab Péter képviselő úr jelentkezett. Parancsoljon!

Hozzászólás és határozathozatalok

JAKAB PÉTER (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Én csak a Jobbik frakciója nevében szeretném megköszönni a Belügyminisztériumnak és államtitkár úrnak is a konstruktív hozzáállást, hiszen a minisztériumban tett egyeztetésünk során megfogalmazott javaslatok jelentős része beépítésre került a TAB módosítójába, így ezt meg fogjuk szavazni. Természetesen a javaslat egészét véve van még némi hiányérzetünk, ezért itt a végső szavazásnál a bizottság vonatkozásában tartózkodni fogunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dr. Aradszki András képviselőtársunkat a továbbiakban Farkas Flórián képviseli, Fazekas Sándort pedig Bóna Zoltán képviselőtársunk.

További jelentkezőt nem látok. A vitát lezárom. Kíván-e az egyetlen felszólalásra reagálni, államtitkár úr? *(Jelzésre:)* Nem kíván.

Most szavazni fogunk először a háttéranyagról, amelyről vélelmezhető, hogy egy támogatott javaslat, bár államtitkár úr erről nem nyilatkozott. Kérem, hogy most szavazzanak! *(Szavazás.)*

A bizottság a háttéranyag pontjait 22 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett támogatta.

Most az 1. hivatkozási számú törvényalkotási bizottsági saját módosító javaslatról fogunk szavazni. Ezt a kormány - mint hallották - támogatja. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

A bizottság 25 igen szavazattal és 1 tartózkodás mellett az 1. hivatkozási számú törvényalkotási bizottsági saját módosító javaslatot támogatta.

Most az összegző jelentésről és az összegző módosító javaslatról szavazunk. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

A bizottság 21 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett elfogadta az összegző jelentést és az összegző módosító javaslatot.

Bizottsági előadó kijelölésére teszek indítványt Herczeg Tamás képviselőtársunk személyében. Aki egyetért, kérem, kézfelemeléssel szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm.

Megállapítom, hogy látható többség.

Kíván-e kisebbségi előadót állítani az ellenzék? *(Jelzésre:)* Nem kíván. Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Ezzel napirendi pontjaink végére értünk. Az ülést berekesztem. Egyben jelzem, hogy szándékaim szerint - ha valami közbe nem jön – legközelebb két hét múlva csütörtökön találkozunk. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 56 perc)

Hende Csaba
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Nánásiné Czapári Judit, Morvai Elvira, Madarász Mária, Podmaniczki Ildikó, Vicai Erika, dr. Lestár Éva, Szűcs Dóra, Bihariné Zsebők Erika, Lajtai Szilvia és Balogné Hegedűs Éva